

ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ-ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΜΗΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

**Θέμα: «Ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο
και οι προοπτικές της οικονομίας»**

Εισηγητής: Θεοφάνης Μαυριδάκης

Σπουδαστής: Γκολιάς Γεώργιος Χρήστος(13726)

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ	3
1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ	3
1.2 ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ	5
1.3 ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ	11
1.4 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	18
1.5 ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ.....	21
1.6 ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ.....	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΈΝΩΣΗΣ	26
2.1 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.....	26
2.2 ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	27
2.3 ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ	29
2.4 ΆΛΛΑ ΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΠΟΥ ΣΥΜΒΑΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ Ε.Ε.....	31
2.4.1 <i>Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων</i>	31
2.4.2 <i>Ευρωπαϊκό ταμείο επενδύσεων</i>	33
2.4.3 <i>Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής</i>	33
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	34
3.1 ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ-Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΚΤ.....	34
3.2 ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΣΥΝΘΗΚΗΣ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ ΚΑΙ ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ	36
3.3 Η ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε	38
3.4 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ Ε.Ε	41
3.5 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ Ε.Ε	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΈΝΩΣΗ ΩΣ ΜΕΣΩ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΤΩΝ ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	44
4.1 ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ 2012	44
4.2 ΟΙ ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ 2013-2014	51
4.3 ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.....	58
4.4 Η ΕΓΓΥΗΣΗ ΤΩΝ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΑΤΑΘΕΣΕΩΝ ΩΣ ΜΕΣΩ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	59
ΕΠΙΛΟΓΟΣ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	62
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	65

Κεφάλαιο 1^ο Ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα

1.1 Εισαγωγή στη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η βάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι τα κράτη μέλη, δηλαδή τα 28 μέλη που τη πλαισιώνουν, που ανήκουν σε αυτή, αλλά και οι πολίτες που συντελούν τα κράτη αυτά. Η ιδιαιτερότητα της Ε.Ε. είναι ότι παρότι τα κράτη μέλη διατηρούν τη κυριαρχία και την ανεξαρτησία τους, έχουν το καθένα από αυτά ξεχωριστά εκχωρήσει ένα μέρος της κυριαρχίας τους στην Ευρώπη. Με αυτό τον τρόπο υπάρχει άμεση σύνδεση των κρατών με τη θεσμική, πολιτική και οικονομική υπόσταση της Ε.Ε.

Η εκχώρηση της εθνικής κυριαρχίας μεταφράζεται με τη μεταβίβαση εξουσιών λήψης αποφάσεων, στα κοινά θεσμικά όργανα της Ευρώπης, όργανα που από κοινού συστάθηκαν από τις ιδρυτικές χώρες και στη συνέχεια γίνονται αποδεκτά από κάθε νέο κράτος μέλος. Μέσα από τη συγκεκριμένη διαδικασία οι αποφάσεις λαμβάνονται δημοκρατικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο (ΕΕ, 2013).

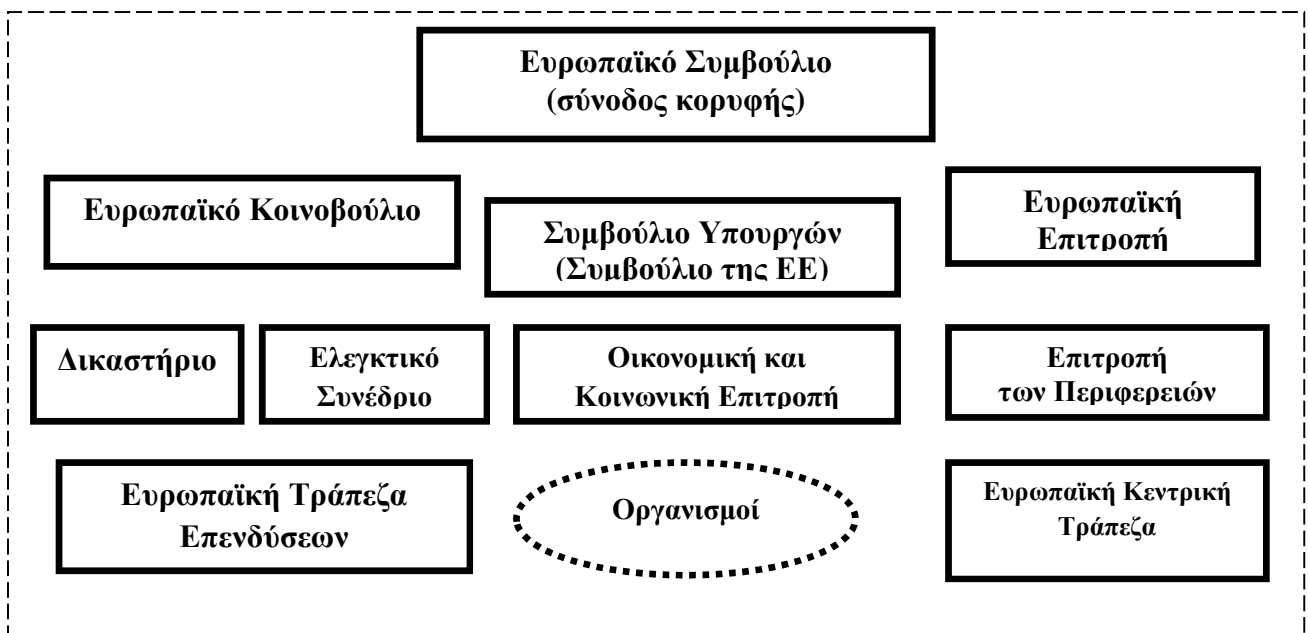
Η ΕΕ ιδρύθηκε το 1950, δημιουργώντας αρχικά μια ενιαία αγορά αγαθών και υπηρεσιών που λειτουργεί για τις 28 χώρες και αναφέρεται σε 500 εκατομμύρια πολίτες, οι οποίοι έχουν το δικαίωμα να εγκατασταθούν όπου θέλουν στην Ευρώπη, να αναπτύξουν εμπορικές σχέσεις με όποιο από τα 28 κράτη θέλουν και γενικά να διαχειριστούν τη στρατηγική τους όπως αυτά θέλουν σε μια μεγάλη και διευρυμένη αγορά όπως είναι η ΕΕ (Euroga, 2011).

Σήμερα η βασική πρόκληση της Ευρώπης σε θεσμικό και οικονομικό επίπεδο είναι να βοηθήσει οικονομικά τις 28 χώρες να ξεφύγουν από τη παρούσα οικονομική κρίση, η οποία επηρέασε κυρίως τις χώρες του νότου και σήμερα έχει ξεκινήσει να προσβάλει και τις λοιπές χώρες της Ευρώπης. Συγκεκριμένα η

κρίση αρχικά χτύπησε χώρες όπως η Ελλάδα, η Πορτογαλία και σήμερα κινδυνεύουν από αυτή και η Ιταλία, η Γαλλία κ.λπ. Σε θεσμικό πλαίσιο γίνεται μια επισταμένη προσπάθεια για τη καλύτερη διαχείριση των οικονομικών της Ευρώπης γενικά, αλλά και ειδικά τα οικονομικά των 28 χωρών, με στόχο να υπάρξουν στο μέλλον θετικές προοπτικές (Wallace, et al., 2015).

Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι αυτό που σήμερα επιδιώκει να βρει διεξόδους για τα οικονομικά της Ένωσης. Το παρόν διαχωρίζεται στις μονομερείς και τις συμβατικές πράξεις. Οι μονομερείς είναι αυτές που εφαρμόζονται μόνο από τη πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης οριζόμενες με το άρθρο 288 της συνθήκης για την λειτουργία της. Οι συγκεκριμένες εκφράζονται μέσα από τον ευρωπαϊκό κανονισμό, τις ευρωπαϊκές οδηγίες, αποφάσεις, γνώμες και συστάσεις. Πέρα από αυτές η Ευρώπη εστιάζει και στις επονομαζόμενες άτυπες πράξεις, οι οποίες είναι οι ανακοινώσεις, οι συστάσεις καθώς και οι Λευκές και Πράσινες Βίβλοι (Ferry, 2006).

Στο Σχήμα 1 παρουσιάζονται όλα τα θεσμικά και επικουρικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αναφορά σε αυτά γίνεται δεδομένου ότι στις επόμενες ενότητες θα αναλυθούν διεξοδικά το κάθε θεσμικό όργανο ξεχωριστά. Η αναφορά στα θεσμικά όργανα έχει στόχο να δώσει μια ευρύτερη εικόνα του ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου και να δείξει τις προοπτικές που

Σχήμα 1.1-Ευρωπαϊκά και Θεσμικά Όργανα

Πηγή: Ευρωπαϊκή Ένωση.(2014) Πως Λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση, Ανάκτηση από: http://europa.eu/about-eu/index_el.htm [31-7-2015]

Τα βασικά θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι τα ακόλουθα (Μούσης, 2005): α) Το Ευρωπαϊκό συμβούλιο, β) Το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο, γ) Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Συμβούλιο Υπουργών), δ) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ε) Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ζ) Η Ευρωπαϊκές Κεντρική Τράπεζα, η) Το Ελεγκτικό Συνέδριο.

1.2 Το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο

Το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο είναι το θεσμοθετημένο όργανο που υποδέχεται τους ευρωβουλευτές κάθε κράτους μέλους. Συγκεκριμένα αποτελεί το νομοθετικό βραχίονα της Ένωσης, πράγμα που του δίνει σημαίνον ρόλο μια και από αυτό παίρνονται όλες οι σημαίνουσες αποφάσεις σε επίπεδο οικονομικό, κοινωνικό, περιβαλλοντικό κ.λπ. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελείται από 766 μέλη. Οι εκλογές γίνονται για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο στην ίδια ημερομηνία για όλα τα κράτη κάθε 5 χρόνια. Δικαίωμα ψήφου έχουν 380 εκατομμύρια πολίτες άνω των 18 ετών, μόνο στην Αυστρία το όριο ηλικίας ξεκινά από τα 16 (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2015).

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει σημειώσει τα τελευταία χρόνια σημαίνουσες επιτυχίες σε σχέση με τη θεσμική, πολιτική και νομική λειτουργία της ΕΕ. Συγχρόνως έχει καταφέρει σε θεσμικό επίπεδο να διευρύνει τις εξουσίες του, να συμμετέχει πιο ενεργά στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Σε πολλούς

τομείς, σήμερα δεν είναι δυνατό να γίνει τίποτα χωρίς την έγκρισή του.

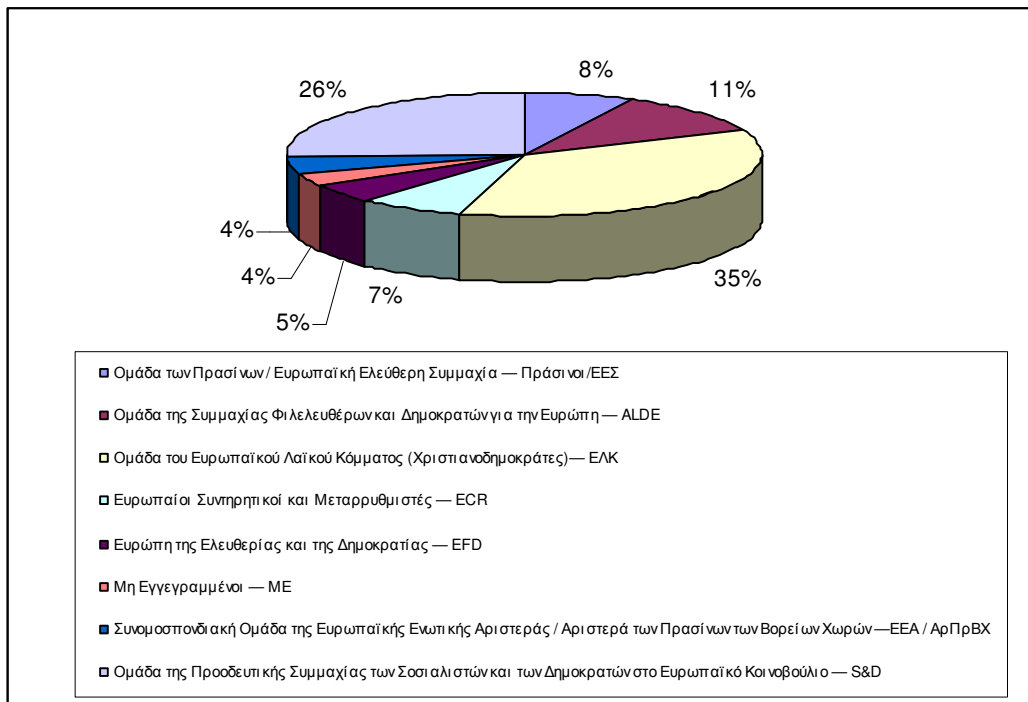
Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο λειτουργεί όπως οποιοδήποτε άλλο κοινοβούλιο. Συγκεκριμένα οι έδρες του διαμοιράζονται ανάμεσα στα 28 κράτη ανάλογα με τη πληθυσμιακή τους δυναμική στο συνολικό πληθυσμό της Ε.Ε. Με βάση στοιχεία του 2014 το σύνολο των Ευρωβουλευτών είναι 751. Θεσμικά το συγκεκριμένο όργανο επηρεάζεται σε επίπεδο αποφάσεων από συγκεκριμένες πολιτικές γραμμές, που ορίζουν οι ευρωβουλευτές με βάση τη πολιτική γραμμή του κόμματος που αντιπροσωπεύουν στη χώρα τους(Βλέπε Πίνακα 1.1 και Σχήμα 1.2) (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, 2015).

Πίνακας 1.1- Αριθμός ευρωβουλευτών ανά κράτος μέλος το 2013

Κράτος μέλος	Αριθμός ευρωβουλευτών
Αυστρία	19
Βέλγιο	22
Βουλγαρία	18
Κροατία	12
Γαλλία	74
Γερμανία	99
Δανία	13
Ελλάδα	22
Εσθονία	6
Ηνωμένο Βασίλειο	73
Ιρλανδία	12
Ισπανία	54
Ιταλία	73
Κάτω Χώρες	26
Κύπρος	6

Κράτος μέλος	Αριθμός ευρωβουλευτών
Λετονία	9
Λιθουανία	12
Λουξεμβούργο	6
Μάλτα	6
Ουγγαρία	22
Πολωνία	51
Πορτογαλία	22
Ρουμανία	33
Σλοβακία	13
Σλοβενία	8
Σουηδία	20
Τσεχική Δημοκρατία	22
Φινλανδία	13
Σύνολο	766

Πηγή: ΕΕ.(2013) Πως λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση-Θεσμικά όργανα της ΕΕ, Ανάκτηση από: http://www.gr2014parliament.eu/Portals/6/PDFFILES/NA0113090EL_C_002.pdf [30-7-2015]

Σχήμα 1.2-Κατανομή Ευρωβουλευτών κατά παράταξη

Πηγή: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.(2015) Εισαγωγή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ανάκτηση από: <http://www.europarl.europa.eu/portal/el/> [30-7-2015]

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως θεσμοθετημένο όργανο είναι μοναδικό σε παγκόσμιο επίπεδο και τα μέλη του εκλέγονται με δημοκρατικές διαδικασίες, με καθολικές διαδικασίες ψήφισης. Τα μέλη εκλέγονται σε εθνικό επίπεδο και στη συνέχεια εκπροσωπούν τα δικαιώματα της χώρας τους σε Ευρωπαϊκό επίπεδο (Wallace , et al., 2015).

Συνήθως οι Ευρωβουλευτές προέρχονται από το κόμμα εξουσίας μιας χώρας, δηλαδή το κόμμα που έχει την εμπιστοσύνη του λαού για να διοικήσει ένα συγκεκριμένο κράτος, έχει και την εμπιστοσύνη του να τον εκπροσωπήσει και στην Ε.Ε. Οι Ευρωβουλευτές εκλέγονται ανά πέντε χρόνια και είναι υπεύθυνοι για τη ψήφιση νόμων, οδηγιών και κανονισμών, που θα βοηθήσουν το σύνολο των ευρωπαίων να έχουν ένα καλύτερο επίπεδο ζωής.

Κάθε πολιτική ομάδα του Ευρωκοινοβουλίου ορίζει το δικό της πρόεδρο σε κάποιες περιπτώσεις ορίζονται δυο συμπρόεδροι, ακόμα ορίζεται ένα προεδρείο και μια γραμματεία. Στο ημικύκλιο, οι βουλευτές κάθονται με βάση την πολιτική τους τοποθέτηση (Wallace , et al, 2015).

Είναι κατανοητό ότι το Ευρωκοινοβούλιο είναι από τα πιο ισχυρά όργανα σε επίπεδο θεσμοθέτησης νόμων σε Ευρωπαϊκό αλλά και σε εθνικό επίπεδο έχοντας άμεση και αποτελεσματική επιρροή στις εθνικές οικονομίες (Wallace , et al, 2015).

Σημαίνον ρόλο στη λειτουργία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχει ο Πρόεδρος του, ο οποίος εκλέγεται κάθε δύομισι χρόνια. Στα καθήκοντα του εναπόκεινται η θεσμοθέτηση, η εύρυθμη λειτουργία του κοινοβουλίου, η εκπροσώπηση του κοινοβουλίου σε άλλα θεσμοθετημένα όργανα εντός και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, η διεύθυνση των οργάνων της.

Ο Πρόεδρος του Κοινοβουλίου πλαισιώνεται από 14 αντιπροέδρους και 5 κοσμήτορες. Σε συνεργασία ο πρόεδρος με τους αντιπροέδρους είναι υπεύθυνοι για την εύρυθμη λειτουργία των 12 συνόδων Ολομέλειας στο Στρασβούργο αλλά και των άλλων έξι στις Βρυξέλλες (Europa, 2014). Σημαντική δράση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που επηρεάζει σε θεσμικό επίπεδο τις ευρωπαϊκές οικονομίες είναι η ψήφιση του προϋπολογισμού, μέσα από τον οποίο λειτουργεί η Ευρώπη ενώ στηρίζει οικονομικά τα μέλη της.

Προκειμένου το συγκεκριμένο όργανο να θεσμοθετεί σοβαρά ζητήματα που απασχολούν το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, χωρίζεται σε κοινοβουλευτικές επιτροπές, η κάθε επιτροπή έχει ένα συγκεκριμένο θέμα το οποίο συζητά και στο οποίο εξειδικεύεται. Οι κοινοβουλευτικές επιτροπές είναι 20 στον αριθμό και διαθέτουν από 24 ως 76 βουλευτές η καθεμιά,

καθώς και πρόεδρο, προεδρείο και γραμματεία.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει τη δυνατότητα να συστήνει και υπό-επιτροπές αλλά και ειδικές προσωρινές επιτροπές για ειδικά προβλήματα, ή επίσημες εξεταστικές επιτροπές στο πλαίσιο των ελεγκτικών του αρμοδιοτήτων. Οι πρόεδροι των επιτροπών συντονίζουν τις εργασίες των επιτροπών (Cini , et al, 2014).

Οι εκπρόσωποι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εστιάζουν στο να αναπτύσσουν και να διατηρούν επαφές με τα εθνικά κοινοβούλια των κρατών που δεν ανήκουν στην Ε.Ε., ώστε να παρακολουθούν την εξέλιξη τους, τη δυναμική τους αλλά και παρακολουθούν αν έχουν τις προϋποθέσεις ώστε στο μέλλον να ενταχθούν στην ΕΕ. Οι αντιπροσωπείες ενισχύουν τη θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε Ευρωπαϊκό αλλά και διεθνές επίπεδο. Υπάρχουν 35 αντιπροσωπείες. Καθεμιά απαρτίζεται από 15 ευρωβουλευτές. Οι αντιπροσωπείες διακρίνονται σε δυο είδη (Kassim, et al, 2013):

1. Οι διακοινοβουλευτικές αντιπροσωπείες, που έχουν ως αποστολή τη διατήρηση σχέσεων με τα κοινοβούλια των κρατών εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης που δεν είναι υποψήφια για ένταξη.
1. Οι μικτές κοινοβουλευτικές επιτροπές, που διατηρούν σχέσεις με κοινοβούλια υποψήφιων προς ένταξη κρατών ή χωρών που έχουν συμφωνία σύνδεσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αριθμεί επίσης 5 Πολυμερείς Συνελεύσεις, που φέρνουν κοντά ευρωβουλευτές και μέλη κοινοβουλίων των χωρών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ-ΕΕ), της Μεσογείου (ΕΜΡΑ - Ευρωμεσογειακή Κοινοβουλευτική Συνέλευση), της Λατινικής Αμερικής (EUROLAT), των ανατολικών γειτονικών χωρών της ΕΕ

(EURONEST), και των κρατών μελών του ΝΑΤΟ.

Οι πρόεδροι των αντιπροσωπειών συντονίζουν τις εργασίες τους στο πλαίσιο της διάσκεψης των προέδρων των αντιπροσωπειών. Με βάση τα παραπάνω διαπιστώθηκε ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελεί ένα καλά δομημένο όργανα άμεσα συνδεδεμένο με τη πορεία της ΕΕ, τη διεύρυνση της, τη διαχείριση του προϋπολογισμού, τη στήριξη των ασθενέστερων κρατών και ευρύτερα με την οικονομική της πολιτική δράση.

Σημαντικό είναι αν αναφερθεί ότι σε επίπεδο προσωπικού και ευρύτερα ανθρώπων που συντελούν σημαντικό ρόλο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων του συγκεκριμένου οργάνου, υπάρχουν ο Γενικός γραμματέας, αλλά και 4600 υπάλληλοι που ορίζονται και διοικούνται από το Γενικό γραμματέα. Οι πολιτικές ομάδες έχουν συνεργάτες, ενώ οι βουλευτές έχουν βοηθούς. Το συγκεκριμένο όργανο είναι το μόνο που λειτουργεί σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ε.Ε.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συνεργάζεται άμεσα με δυο όργανα που θα αναλυθούν παρακάτω, αυτά είναι από τη μία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία αποτελεί θεματοφύλακα των συνθηκών και των αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ενώ απαντά και σε ερωτήματα των βουλευτών και από την άλλη το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το οποίο συντελεί στις αποφάσεις του Κοινοβουλίου. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αποτελούμενο από εκλεγμένους εκπροσώπους του λαού, λειτουργεί γι' αυτόν εκπροσωπώντας τον σε όλα τα επίπεδα (Kassim, et al, 2013). Μάλιστα είναι υποχρεωμένο να δέχεται αναφορές από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να τις μελετά και να απαντά στους πολίτες.

1.3 Το Ευρωπαϊκό συμβούλιο

Η «σύνοδος κορυφής της ΕΕ» είναι μια έκφραση που

χρησιμοποιείται συχνά για τις συναντήσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή, οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών συνεδριάζουν για να χαράξουν τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές για την πολιτική της ΕΕ ή για να λάβουν τις τελικές αποφάσεις για αμφισβητούμενα θέματα (Werts, et al, 2008).

Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ο κύριος φορέας λήψης των πολιτικών αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το θεσμικό αυτό όργανο αναφέρεται συχνά ως «Συμβούλιο Υπουργών», αν και δεν είναι αυτή η επίσημη ονομασία του, επειδή απαρτίζεται από τους αρμόδιους υπουργούς των κρατών μελών. Οι υπουργοί των κρατών μελών συνεδριάζουν στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιδιώκοντας να βρουν έναν κοινό ευρωπαϊκό παρονομαστή ανάμεσα στα διάφορα εθνικά συμφέροντα και να καταλήξουν σε αποδεκτές από όλα τα κράτη μέλη συμβιβαστικές λύσεις (Werts, et al, 2008).

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διαδραματίζει με την πάροδο των χρόνων όλο και σημαντικότερο ρόλο, δίνοντας ώθηση στην περαιτέρω πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καθορίζει τις κατευθυντήριες γραμμές για την πολιτική της Ένωσης. Οι αρμοδιότητές του έχουν καθοριστεί με σαφήνεια στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία ορίζει ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δίνει την ώθηση και καθορίζει τις γενικές πολιτικές κατευθύνσεις για την περαιτέρω ανάπτυξη της Ένωσης.

Σε πολλές περιπτώσεις, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει και πολιτικές με το Συμβούλιο της Ευρώπης. Στην πραγματικότητα, το Συμβούλιο της Ευρώπης είναι ένας τελείως διαφορετικός οργανισμός, πλήρως ανεξάρτητος από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Council of the European Union, 2009).

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποτελείται από τους πολιτικούς αρχηγούς όλων των κρατών μελών. Αυτοί είναι συνήθως οι

αρχηγοί κυβερνήσεων, ανεξάρτητα από το αν ονομάζονται πρωθυπουργοί, καγκελάριοι ή έχουν κάποιον άλλον τίτλο. όμως, στις χώρες στις οποίες ο πρόεδρος ασκεί ενεργό πολιτικό ρόλο, συμμετέχει και αυτός ή αυτή στις συνόδους κορυφής. Αυτό στην πράξη αφορά τη Γαλλία και τη Φινλανδία. Για το λόγο αυτό, οι συμμετέχοντες αποκαλούνται «αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων».

Ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι επίσης ισότιμο μέλος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Τα μέλη του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου συνοδεύονται από τον υπουργό εξωτερικών τους και ένα ακόμη μέλος της Επιτροπής.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διοργανώνει συναντήσεις τουλάχιστον δυο φορές μέσα σε ένα χρόνο και πάντοτε στη χώρα που ασκεί την προεδρία του Συμβουλίου εκείνη τη χρονική στιγμή. Η προεδρία ασκείται διαδοχικά από όλα τα κράτη μέλη, για περίοδο έξι μηνών. Συγκαλούνται έκτακτες σύνοδοι κορυφής για θέματα εξαιρετικής σημασίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μετά από κάθε συνεδρίασή του και υποβάλλει κάθε έτος γραπτή έκθεση για την πρόοδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο θεσμικός ρόλος του Ευρωπαϊκού συμβουλίου και του Συμβουλίου Υπουργών είναι σημαίνον και εστιάζει στην οικονομική και πολιτική οργάνωση της ΕΕ. Τα όργανα αυτά είναι πολύ κλειστά σε επίπεδο προσβασιμότητας, λειτουργούν ουσιαστικά ως lobby (Egeberg, 2014).

Οι ομάδες αυτές έχουν θεσμικό ρόλο σημαίνον για τη λειτουργία των κρατών τους, δεδομένου ότι καθορίζουν τα ψηφίσματα στις χώρες τους. Συγκεκριμένα κατά το προπαρασκευαστικό στάδιο γνωστοποιούν τις απόψεις του συμβουλίου στις εθνικές κυβερνήσεις και τις καθοδηγούν να λάβουν σχετικές με τις απαιτήσεις της Ευρώπης αποφάσεις. Οι ομάδες αυτές έχουν βαθιές τεχνοκρατικές γνώσεις πράγμα που

τις κάνει πιο αποδεχτές από τις εθνικές κυβερνήσεις. Ουσιαστικά αυτό που κάνουν είναι να γεφυρώνουν τις διαφορές που μπορεί να προκύψουν μεταξύ ΕΕ και κρατών μελών. Οι ομάδες αυτές έχουν ημερήσια ατζέντα

Η Διάσκεψη των Προέδρων καθοδηγείται από τους προέδρους των πολιτικών ομάδων αλλά και τον πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το όργανο αυτό όπως προαναφέρθηκε θεσμοθετεί ενώ αναπτύσσει ένα ενδεδειγμένο νομικό προγραμματισμό. Η διάσκεψη των προέδρων ορίζει τη λειτουργία της νομοθεσίας ενώ φροντίζει να γίνει αποδεχτή. Οι δράσεις που αναπτύσσει είναι οι ακόλουθες (Egeberg, 2014):

1. Χρονοδιάγραμμα και ημερήσια διάταξη των Συνόδων Ολομέλειας
2. Σύνθεση των επιτροπών και των αντιπροσωπειών και κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ τους
3. Νομοθετικός προγραμματισμός
4. Παίζει σημαντικό ρόλο στις σχέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με τα άλλα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις τρίτες χώρες.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αποτελεί ένα όργανο που στην ημερήσια διάταξη του διαπραγματεύεται σημαίνοντα θέματα τα οποία έχουν θεσμικό, πολιτικό, οικονομικό κ.λπ. περιεχόμενο. Κάθε χώρα εκπροσωπείται από τον αρμόδιο υπουργό (Tallberg, 2008). Σε οικονομικό επίπεδο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο πλαισιώνεται από τους υπουργούς των Οικονομικών και τα θέματα τα οποία συζητούνται έχουν να κάνουν με την πολιτική γραμμή της Ευρώπης σε οικονομικά ζητήματα, για παράδειγμα μέσα στη κρίση ένα σύνηθες θέμα ήταν ο δανεισμός των οικονομικά ανίσχυρων κρατών και ευρύτερα η προστασία του ευρώ.

Το Συμβούλιο της Ευρώπης εστιάζει στη λήψη αποφάσεων μέσα από τις οποίες συντονίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, σε σχέση με τις στρατηγικές που πρέπει να εφαρμόσει. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο είναι σε άμεση σχέση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ποιο αναλυτικά οι αρμοδιότητες του είναι οι ακόλουθες: α) Νομοθετεί σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, β) Συντονίζει την οικονομική στρατηγική και πολιτική των κρατών, γ) Ορίζει και υλοποιεί την κοινή εξωτερική πολιτική, δ) Ορίζει και υλοποιεί την πολιτική ασφαλείας της ΕΕ, ε) Καθορίζει σε συνεργασία με τα άλλα θεσμοθετημένα Ευρωπαϊκά όργανα τη διεθνή πολιτική της ΕΕ (Bulmer , et al., 2001).

Μέχρι το 1990 το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ήταν αυτόνομο και αποφάσιζε για τα πάντα. Αργότερα και μέχρι σήμερα το Συμβούλιο συνεργάζεται με το Κοινοβούλιο για όλες σχεδόν τις αποφάσεις. Σε αρκετές περιπτώσεις, δεν έχει την εξουσία να λαμβάνει αποφάσεις χωρίς τη συναίνεση του Κοινοβουλίου. Το Συμβούλιο εξάγει κανονισμούς, οδηγίες, στρατηγικές δράσεις, γνωμοδοτήσεις κ.λπ. Είναι αρμόδιο για την έγκριση διακηρύξεων και ψηφισμάτων (Johnston , 1994).

Οι συνθήκες ορίζουν τις διαδικασίες μέσα από τις οποίες το συγκεκριμένο όργανο παίρνει αποφάσεις, ενώ ορίζει και τη πλειοψηφία που απαιτείται ανά περίπτωση και ανά θεματική ενότητα (Johnston, 1994). Ένα πολύ σημαντικό στοιχείο το οποίο δηλώνει και την οικονομική επιρροή του συμβουλίου στα κράτη της Ευρώπης, είναι ότι οι αποφάσεις που υπογράφονται από τους υπουργούς τους γενικά και ειδικά των οικονομικών, δεσμεύουν σε όλα τα επίπεδα τα κράτη μέλη. Η διαδικασία έχει ως εξής, αρχικά η Βουλή του κάθε κράτους επικυρώνει τις ευρωπαϊκές οδηγίες και εξουσιοδοτεί τον Υπουργό Οικονομικών να τις υπογράψει πάντα βέβαια στο πλαίσιο που η παρούσα συμφωνία καλύπτει τις ανάγκες μιας χώρας.

Το θέματα τα οποία συζητά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και είναι υποχρεωμένο να τα προχωρά προς ανάλυση και ψήφιση είναι αυτά τα οποία ορίζει η «Επιτροπή Μονίμων Αντιπροσώπων» των κρατών μελών. Κάθε μέλος διατηρεί μια μόνιμη αντιπροσωπεία στις Βρυξέλλες. Επικεφαλής των μονίμων αντιπροσωπειών είναι οι «πρεσβευτές» των κρατών μελών στην ΕΕ, αρμοδιότητας καθίσταται η προετοιμασία και οργάνωση των Υπουργικών συνόδων. Όταν ένα σημαίνον θέμα συζητηθεί και συμφωνηθεί από τους αντιπροσώπους είναι δεδομένο ότι θα συμφωνήσουν και οι Υπουργοί, αν όμως σε κάποια θέματα δεν υπάρξει απόφαση από τους αντιπρόσωπους, τότε οι Υπουργοί προχωρούν οι ίδιοι σε συζητήσεις για να βρουν λύσεις (Bulmer , et al., 2001).

Το Συμβούλιο διαδραματίζει εξαιρετικά σημαντικό ρόλο στους τομείς εκείνους που οργανώνονται στο πλαίσιο διακυβερνητικής συνεργασίας, όπως η κοινή εξωτερική πολιτική και η πολιτική ασφάλειας και η συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων. Στις περιπτώσεις αυτές, το Συμβούλιο επεξεργάζεται το ίδιο διάφορες προτάσεις και στη συνέχεια λαμβάνει τις αποφάσεις.

Κατά τη διαδικασία της ψηφοφορίας, το κάθε κράτος ανάλογα με το πληθυσμιακό του μέγεθος έχει και ανάλογους ψήφους οπότε και έχει το περιθώριο όσο πιο μεγάλο είναι να επηρεάσει το αποτέλεσμα των διαφόρων ψηφοφοριών. Τις περισσότερες φορές είναι δύσκολο να υπάρξει ομόφωνη απόφαση, επειδή τα συμφέροντα των κρατών μελών είναι τελείως διαφορετικά. Πολλές φορές, η αντίθεση ενός μόνο κράτους μέλους εμποδίζει τη διαμόρφωση μιας συγκεκριμένης πολιτικής. Με την πάροδο του χρόνου, η ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο και για περισσότερα θέματα (Mattila, 2004). Στο Πίνακα 1.2 παρουσιάζονται οι ψήφοι ανά χώρα.

Πίνακας 1.2-Ψήφοι ανά χώρα

Χώρα	Ψήφοι
Ηνωμένο Βασίλειο	10
Γερμανία	10
Γαλλία	10
Ιταλία	10
Ισπανία	8
Βέλγιο	5
Ελλάδα	5
Κάτω Χώρες	5
Πορτογαλία	5
Αυστρία	4
Σουηδία	4
Ιρλανδία	3
Δανία	3
Φινλανδία	3
Λουξεμβούργο	2

Πηγή: Mattila, M. (2004). Contested decisions: Empirical analysis of voting in the European Union Council of Ministers. *European Journal of Political Research*, 43(1), 29-50.

Συνολικά, οι ψήφοι είναι 87. Για να επιτευχθεί ειδική πλειοψηφία, απαιτούνται τουλάχιστον 62 ψήφοι. Όμως, 26 αρνητικές ψήφοι μπορούν να εμποδίσουν τη λήψη απόφασης.

Τα καθήκοντα που αναφέρονται στη προεδρία του Συμβουλίου είναι τα ακόλουθα: α) Να προετοιμάζει και να προεδρεύει σε όλες τις συνεδριάσεις του Συμβουλίου, β) Να επεξεργάζεται συμβιβαστικές και ρεαλιστικές λύσεις, γ) Να διασφαλίζει τη συνέπεια και τη συνέχεια των αποφάσεων.

1.4 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελεί σήμερα έναν από τους βασικούς φορείς της Ευρώπης μια και είναι το μοναδικό όργανο που έχει το δικαίωμα να υποβάλει νομοθετικές προτάσεις και μέσα από αυτές να συμβάλει στην εύρυθμη λειτουργία της Ε.Ε. και στην αμεσότητα επίτευξης των στόχων της. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά όργανα διότι δίνει αξία σε νομοθετικό επίπεδο, επιβάλλει στα κράτη μέλη πολιτικές σε όλα τα επίπεδα (Rimkutė, et al., 2014).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι θεματοφύλακας σε σχέση με τη λειτουργία της ΕΕ αλλά και ο μεσολαβητής με τα κράτη για την εφαρμογή της πολιτικής της. Η Επιτροπή έχει ως πρωταρχικό μέλημα το ευρωπαϊκό συμφέρον και συχνά ασκεί ρόλο διαιτητή ανάμεσα στα διαφορετικά εθνικά συμφέροντα των κρατών μελών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέχει κεντρική θέση στη θεσμική διάρθρωση της ΕΕ.

Η Επιτροπή έχει το δικαίωμα να συντάσσει σχέδια νομοθετικών πράξεων της ΕΕ και να τα υποβάλλει στα άλλα θεσμικά όργανα. Ενεργεί, λοιπόν, ως κινητήρια δύναμη που δίνει μεγαλύτερη ώθηση στην ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Στους τομείς που εμπίπτουν στο πεδίο της διακυβερνητικής συνεργασίας, η Επιτροπή διαθέτει το ίδιο δικαίωμα με τα κράτη μέλη να υποβάλλει προτάσεις νομικών πράξεων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι υποχρεωμένη να αναλαμβάνει δράση όταν το απαιτεί το ευρωπαϊκό συμφέρον. Επιπλέον, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορούν να κατευθύνουν την Επιτροπή να συντάσσει προτάσεις νομοθετικών πράξεων για συγκεκριμένους τομείς. Παρόλα αυτά, η Επιτροπή δεν έχει την εξουσία να αποφασίζει για τις προτάσεις που υποβάλλει. Μόνο το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχουν την εξουσία να μετατρέπουν τις προτάσεις

αυτές σε πραγματικούς «νόμους» (Peters, 2015).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να μην έχει την αρμοδιότητα να αποφασίζει έχει όμως τη δυνατότητα να τηρεί τις διατάξεις των Συνθηκών της ΕΕ αλλά και της νομοθεσίας που ορίζουν τα θεσμικά όργανα της. Στη περίπτωση που υπάρξει παράβαση της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας, η Επιτροπή παρεμβαίνει, εάν χρειασθεί, προσφεύγοντας στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. Η Επιτροπή μπορεί ακόμα να εγκαλέσει ένα κράτος μέλος στο Δικαστήριο, παραδείγματος χάρη όταν τα κράτη μέλη δεν ενσωματώσουν μια ευρωπαϊκή οδηγία στην εθνική νομοθεσία εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας» (Peters, 2015).

Κάθε νόμος που ψηφίζεται από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θέτετε άμεσα σε εφαρμογή από τα κράτη μέλη. Τα τελευταία είναι υπεύθυνα για την πρακτική εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ελέγχει την όλη διαδικασία. Συγκεκριμένα είναι αρμόδια για το σχεδιασμό και την εφαρμογή της κοινής γεωργικής πολιτικής, της πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης, της συνεργασίας με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και της ανάπτυξης της συνεργασίας με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (Kassim, et al., 2013).

Το βασικό σε σχέση με τις οικονομικές προοπτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ότι η τελευταία ορίζει σε μεγάλο βαθμό την οικονομική στρατηγική της. Συγκεκριμένα όταν ο προϋπολογισμός εγκριθεί από το Συμβούλιο και το Κοινοβούλιο, η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εκτέλεσή του. Η Επιτροπή οφείλει να εξασφαλίζει τη χρηστή διαχείριση του χρήματος της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτών των αρμοδιοτήτων της, η Επιτροπή διαχειρίζεται τους πόρους των διαρθρωτικών ταμείων. Για να εμποδίσει τον καταχρηστικό πλουτισμό οποιουδήποτε με χρήματα της ΕΕ, η Επιτροπή θεωρεί την καταπολέμηση της

απάτης ως έναν από τους βασικότερους στόχους της. Η καταπολέμηση της απάτης, η σωστή διαχείριση των εισερχόμενων και εξερχόμενων οικονομικών θεμάτων, η κατανομή των πόρων, ο έλεγχος των οικονομικών των χωρών και ευρύτερα ο καθορισμός της οικονομικής πολιτικής είναι κάποιες από τις δράσεις που μπορεί να αναπτύξει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να μπορέσει να εξασφαλίσει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή της ΕΕ (Kassim, et al., 2013).

Σε επίπεδο σύνθεσης η οποία συντελεί σε μεγάλο βαθμό στην καλύτερη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στην ανάπτυξη σχετικών αποφάσεων το βασικό ρόλο τον παίζει ο Πρόεδρος ο οποίος ορκίζεται ενώπιον του Κοινοβουλίου μετά από πρόταση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο επιλέγει το πρόεδρο από τη πολιτική ομάδα που πλειοψήφησε στις Ευρωεκλογές προκειμένου να έχει τη τυπική πλειοψηφία με το μέρος του. Ο Ύπατος εκπρόσωπος για τις εξωτερικές υποθέσεις και την πολιτική ασφάλειας είναι αντιπρόεδρος της Επιτροπής και βοηθά την ΕΕ να εργάζεται αποτελεσματικότερα και με συνέπεια στην παγκόσμια σκηνή (De Grauwe, 2012).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει μέλη, ή «επιτρόπους», που διορίζονται από τα κράτη μέλη και εγκρίνονται στη συνέχεια από το Κοινοβούλιο. Πολλοί από τους επιτρόπους, πριν να καταλάβουν τις θέσεις τους στην Επιτροπή, ήταν μέλη των εθνικών ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ακόμα και υπουργοί, ή κατείχαν σημαντικές θέσεις σε υπουργεία της χώρας τους. Με τον τρόπο αυτό εμπλουτίζουν την Επιτροπή με πολύτιμα προσόντα και εμπειρία.

Οι επίτροποι διοικούν προσωπικό 16 000 περίπου μόνιμων υπαλλήλων που εργάζονται σε 24 ειδικευμένες διευθύνσεις, οι οποίες είναι γνωστές ως «Γενικές Διευθύνσεις», ή σε διάφορες

άλλες υπηρεσίες. Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο όσον αφορά τη νομοθετική διαδικασία ασκεί η Γενική Γραμματεία, η οποία επιβλέπει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο εσωτερικό της Επιτροπής και είναι υπεύθυνη για τις σχέσεις με τα άλλα θεσμικά όργανα. Η Επιτροπή διαθέτει αντιπροσωπεία σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ, καθώς και σε πολλές άλλες χώρες με τις οποίες συνεργάζεται η ΕΕ (Ban, 2013).

Η Επιτροπή έχει μια μόνιμη θέση στη νομοθετική διαδικασία ενώ ως πρωταρχικό της στόχος ορίζεται ο έλεγχος και η στήριξη των ομάδων συμφερόντων. Η σχέση της με τις ομάδες συμφερόντων αναφέρεται στα ακόλουθα: 1. Πρόσβαση σε εξειδικευμένες πληροφορίες και τεχνογνωσία, 2) Διαπραγμάτευση με το συμβούλιο και τα άλλα όργανα για τη στήριξη των συμφερόντων των διαφόρων ομάδων, 3) Στήριξη προτάσεων και προσπέλαση εμποδίων που θέτονται σε συντεχνιακό, ιδεολογικό, συνδικαλιστικό κ.λπ. επίπεδο, 4) Τέλος η στήριξη κρατών για εκταμίευση πόρων για τη καλύτερη ενίσχυση των ομάδων συμφερόντων σε εθνικό επίπεδο.

1.5 Ευρωπαϊκό Δικαστήριο

Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αποτελεί ένα όργανο το οποίο συστάθηκε με βάση τη συνθήκη της ΕΚΑΧ το 1952. Η Έδρα του οργάνου είναι στο Λουξεμβούργο. Το παρόν όργανο εξασφαλίζει τη νομοθετική λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κάθε κράτος μέλος οφείλει με τον ίδιο τρόπο προκειμένου όλοι οι πολίτες να είναι ίσοι προς το νόμο, να εφαρμόζει τους νόμους της ΕΕ. Τα εθνικά δικαστήρια οφείλουν για θέματα Ευρωπαϊκά να εφαρμόζει με παρόμοιο τρόπο τους νόμους που θεσμοθετεί το τελευταίο (Hix, et al., 2013).

Το Ευρωπαϊκό δικαστήριο εξασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη και τα θεσμικά του όργανα λειτουργούν με βάση τους

Ευρωπαϊκούς νόμους. Συγχρόνως είναι αρμόδιο για την επίλυση των νομικών διαφορών μεταξύ των κρατών μελών, των θεσμικών οργάνων, των επιχειρήσεων και των θεσμικών οργάνων. Το δικαστήριο αποτελείται από 28 δικαστές με βάση τα 28 μέλη της Ε.Ε. αλλά και τα 28 διαφορετικά νομικά συστήματα της Ένωσης (Hix, et al., 2013).

Το δικαστήριο συνεδριάζει είτε με τη παρουσία 13 δικαστών ή σε μικρές ομάδες 3-5 δικαστών σε μορφή ολομέλειας το δικαστήριο σπάνια συνεδριάζει και παίρνει αποφάσεις. Οι δικαστές ασκούν τα καθήκοντα τους με αμεροληψία και συντελείτε και από τους δικαστές, τους γενικούς δικαστές. Το πρωτοδικείο το οποίο συστάθηκε το 1988 βοηθά στη διεκπεραίωση διαφόρων υποθέσεων και βοηθά στη προστασία των πολιτών σε ότι έχει να κάνει με τα έννομα συμφέροντα τους. Το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο για τα ακόλουθα (Carrera, et al., 2011):

1. Τις προσφυγές που σχετίζονται με φυσικά ή νομικά πρόσωπα και αναφέρονται σε πράξεις που αναπτύσσονται από θεσμικά και άλλα όργανα της Ε.Ε.
2. Τις προσφυγές των κρατών μελών της Επιτροπής
3. Τις προσφυγές των κρατών μελών κατά το Συμβούλιο σε σχέση με δράσεις τους σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις αλλά και εμπορικές δράσεις.
4. Αγωγές που αναφέρονται σε ζημιές που έχει προκαλέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση σε κράτη μέλη της.
5. Αγωγές προς την Ε.Ε. σε σχέση με συμβάσεις που έχουν συναφθεί και δεν έχουν ολοκληρωθεί επιτυχώς. Αυτές αναφέρονται στο Γενικό δικαστήριο.
6. Υποθέσεις σχετικές με το κοινοτικό σήμα.
7. Αιτήσεις αναιρέσεως, οι οποίες λειτουργούν κατά των

αποφάσεων του Δικαστηρίου Δημόσιας Διοίκησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

8. Προσφυγές κατά του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών και χημικών προϊόντων.

Το δικαστήριο είναι αρμόδιο να εκδίδει αποφάσεις που τους γνωστοποιούνται. Οι βασικότερες μορφές υποθέσεων που αναλαμβάνει το δικαστήριο είναι οι ακόλουθες: α) Αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής απόφασης, β) Διαδικασίες επί παραβάσει, γ) Προσφυγές ακυρώσεων, δ) Προσφυγές επί παραλείψει, ε) Αγωγές αποκατάστασης ζημιών. Αναλυτικά αυτά τα είδη αποφάσεων παραθέτονται παρακάτω (Hallerberg , et al., 2011):

1. Αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής απόφασης: Τα δικαστήρια των κρατών μελών, είναι αρμόδια για την εξασφάλιση ότι η ευρωπαϊκή νομοθεσία εφαρμόζεται αποτελεσματικά στη χώρα λειτουργίας τους. Το πρόβλημα αναφέρεται στο ότι τα δικαστήρια των κρατών μελών μπορεί να παρερμηνεύσουν μια οδηγία της Ευρώπης. Για αυτό το λόγο δίνετε η δυνατότητα στα εθνικά δικαστήρια να ζητήσει τη συμβολή του Ευρωπαϊκού δικαστηρίου ώστε να του εξηγηθεί η οδηγία και να την εφαρμόσει πιο επιτυχώς.
2. Διαδικασίες επί παραβάσει: Η διαδικασία κινείται είτε από το Ευρωπαϊκό δικαστήριο είτε από άλλο κράτος μέλος προκειμένου ελεγχθεί ένα κράτος το οποίο δεν εφαρμόζει σωστά τις ευρωπαϊκές οδηγίες, οπότε αρχικά να του γίνουν συστάσεις και στη συνέχεια να εφαρμοστούν οι απαραίτητες τιμωρίες.
3. Προσφυγή ακυρώσεων: Στη περίπτωση που ένα κράτος μέλος, το Συμβούλιο ή η Επιτροπή κρίνει ένα νόμο παράνομο μπορεί να ζητήσει απ το δικαστήριο να τον

ακυρώσει.

4. Προσφυγή επί παραλείψει: Η Συνθήκη επιτάσσει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο συμβούλιο και στην Επιτροπή να λαμβάνει αποφάσεις οι οποίες να διευκολύνουν τη λειτουργία των Κρατών Μελών. Σε περίπτωση που δεν γίνει κάτι τέτοιο μπορεί ο οποιοσδήποτε να προσφύγει στο Δικαστήριο.
5. Αγωγές για αποκατάσταση ζημιών: Κάθε άτομο ή εταιρεία που υπέστη ζημιά από την Ε.Ε., μπορεί να προσφύγει στο Ευρωπαϊκό δικαστήριο.

1.6 Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

Το παρόν όργανο το οποίο συστάθηκε το 1975 και εδρεύει στο Λουξεμβούργο αποτελεί έναν εντατελμένο φορέα ο οποίος έχει άμεση σχέση με την καλή οικονομική λειτουργία της Ε.Ε. αλλά και με την οικονομική της προοπτική. Βασικός λόγος ύπαρξης του συγκεκριμένου οργάνου είναι ο έλεγχος των πόρων της Ένωσης, οι οποίοι προέρχονται από τους φορολογούμενους, σε σχέση με τον τρόπο συγκέντρωσης και δαπάνης τους. Στόχος της είναι η δίκαιη κατανομή των πόρων και η εξασφάλιση της καλύτερης δυνατής σχέσης κόστους απόδοσης για τα χρήματα των φορολογούμενων. Το όργανο έχει τη δυνατότητα να ελέγχει κάθε πρόσωπο, οργανισμό και κάθε πόρο της Ένωσης. Το παρόν όργανο συντελείται και πλαισιώνεται από ένα μέλος από κάθε χώρα (Hix, et al., 2011).

Η βασική αποστολή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αποστολή που το καθιστά άμεσα συνδεδεμένο με την οικονομική πολιτική της Ε.Ε., αλλά και την ενίσχυση της οικονομικής της προοπτικής είναι ο έλεγχος του προϋπολογισμού της Ένωσης και η ευρύτερη νομιμότητα των εσόδων και δαπανών αλλά και τον δημοσιονομικό έλεγχο. Το Ελεγκτικό Συνέδριο είναι αυτόνομο

αλλά συνεργάζεται και με τα άλλα όργανα για τη καλύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία του. Τέλος θεσμοθετεί σχετικούς νόμους που αναφέρονται στο τραπεζικό και χρηματοπιστωτικό σύστημα των χωρών ανά τον κόσμο.

Κεφάλαιο 2^ο Θεσμικά όργανα σχετικά με την Οικονομική λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2.1 Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα λειτουργεί βάση το γερμανικό σύστημα ακολουθώντας τις αρχές που διέπουν τα μοντέλα των γερμανικών τραπεζών Bundesbank και Landesbanken. Η Ε.Κ.Τ. διοικείται από ένα συμβούλιο το οποίο έχει ως επικεφαλή το Πρόεδρο της τράπεζας. Συγχρόνως την ΕΚΤ την πλαισιώνουν οι εκπρόσωποι των κεντρικών τραπεζών των χωρών-μελών (De Grauwe, 2013).

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα ορίστηκε μέσα από τη συνθήκη του Μάαστριχτ, η οποία αποτελεί το νομικό υποστέγασμα της τράπεζας αλλά και του ευρύτερου Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών. Ο βασικός ρόλος της ΕΚΤ είναι η εξασφάλιση της οικονομικής σταθερότητας στην Ευρώπη, η επίτευξη της διατήρησης του ευρώ ως κοινό νόμισμα, η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών στα πλαίσια της Ευρωζώνης (De Grauwe, 2013). Σε σχέση με το υπό εξέταση θέμα το παρόν όργανο αποτελεί ένα από τα πιο σημαίνοντα στην εξασφάλιση της οικονομικής λειτουργίας της Ε.Ε.

Το παρόν όργανο είναι υπεύθυνο για τη χάραξη της νομισματικής πολιτικής της ευρωζώνης διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο αποτελείται από ένα Εκτελεστικό Συμβούλιο και τους διοικητές των 12 κεντρικών τραπεζών συσκέπτεται περίπου κάθε 15 μέρες.

Η Εκτελεστική Επιτροπή, είναι εξαμελής αποτελούμενη από 4 μέλη, τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο, είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής. Το τρίτο σώμα της ΕΚΤ είναι η Γενική Επιτροπή, που επιπλέον του Κυβερνητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει και τις υπόλοιπες τρεις εθνικές κεντρικές τράπεζες (Σουηδία, Δανία και Αγγλία) (Pisani,

et al.m 2012).

Στο Ευρώ αλλά και στον έλεγχο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας δε συμμετέχουν όλες οι χώρες της Ευρώπης. Από τη στιγμή που υιοθετήθηκε το Ευρώ το 1999 έχουν προσαρτηθεί 16 χώρες, αυτό είναι αποτέλεσμα είτε της έλλειψης από τη πλευρά των χωρών, των κατάλληλων προϋποθέσεων για να εισέλθουν στο Ευρώ, είτε από δική τους άρνηση, όπως είναι η περίπτωση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Δανίας.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα η οποία είναι υπεύθυνη για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής και για τον έλεγχο της μεγαλύτερης οικονομίας στον κόσμο μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες, αποτελεί τη βάση για την οικονομική προοπτική της Ευρώπης. Μετά το 1999 όλες οι χώρες που εισήλθαν στο Ευρώ μεταβίβασαν την ευθύνη για την άσκηση της Νομισματικής πολιτικής στην ΕΚΤ.

Η ίδρυση της ζώνης του ευρώ και η χρήση ενός κοινού νομίσματος, ελεγχόμενο από ένα κοινό όργανο αποτελεί το βασικό παράγον στη μακρόχρονη και πολύπλοκη πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Τα κριτήρια πρέπει να πληρούν οι χώρες που υιοθέτησαν και θα υιοθετήσουν στο μέλλον το Ευρώ θέτουν τις οικονομικές και νομικές προϋποθέσεις για την επιτυχημένη συμμετοχή στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Η ΕΚΤ αποτελεί σήμερα τη βάση του Ευρωσυστήματος και του ΕΣΚΤ. Η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες εξασφαλίζουν την οικονομική σταθερότητα στην Ευρώπη, ενώ εξασφαλίζουν το μέλλον της.

2.2 Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Ένα ακόμα σημαίνον όργανο ελέγχου της οικονομικής προοπτικής της Ε.Ε είναι η Κοινωνική Επιτροπή. Το συγκεκριμένο εκπροσωπεί Εργοδότες και εργατικά συνδικάτα,

καταναλωτές και οικολόγους. Είναι συμβουλευτικό όργανο και διατυπώνει γνωμοδοτήσεις για τις σημαντικές προτάσεις προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Aspinwall, et al., 2013).

Κατά την έκδοση αποφάσεων, οδηγιών, συμβάσεων, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εκπροσωπεί τα συμφέροντα οικονομικών και κοινωνικών ομάδων. Βασική της αρμοδιότητα είναι η παροχή συμβουλών στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη διαμόρφωση ευρωπαϊκής πολιτικής και, με τον τρόπο αυτό, ασκεί σημαντική επιρροή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προκειμένου να λειτουργούν σωστά και να είναι αποτελεσματικά οφείλουν να απαιτούν τη γνώμη της ΟΚΕ πριν εκδώσουν κάποια νομοθετική πράξη. Τα θεσμικά όργανα της ΕΕ έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν διατύπωση γνωμοδότησης από την ΟΚΕ, εφόσον το κρίνουν σκόπιμο. Η ΟΚΕ μπορεί να διατυπώνει γνωμοδοτήσεις για επιμέρους ζητήματα ευρωπαϊκής πολιτικής (Aspinwall, et al, 2013).

Η Καλή και αντικειμενική λειτουργία της ΟΚΕ, εξασφαλίζεται μέσα από την ανάπτυξη ομάδων οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων. Στις ομάδες αυτές εντάσσονται οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι, αντιπρόσωποι από παραγωγικούς τομείς αλλά και ελεύθεροι επαγγελματίες, ασφαλιστικές ενώσεις συνεταιρισμοί, καταναλωτές, οικολόγοι.

Η ΟΚΕ έχει 222 μέλη που διορίζονται με ομόφωνη απόφαση του Συμβουλίου για θητεία τεσσάρων ετών. Ο αριθμός μελών ανά κράτος μέλος παρουσιάζεται στο Πίνακα 2.1.

Πίνακας 2.1-Μέλη στην ΟΚΕ

Χώρες	Μέλη
Γαλλία	24

Γερμανία	24
Ιταλία	24
Ηνωμένο Βασίλειο	24
Ισπανία	21
Αυστρία	12
Βέλγιο	12
Ελλάδα	12
Κάτω Χώρες	12
Πορτογαλία	12
Σουηδία	12
Δανία	9
Ιρλανδία	9
Φινλανδία	9
Λουξεμβούργο	6

Πηγή: Cini, M., & Borragan, N. N. P. (2013). European union politics. Oxford University Press.

Οι γνωμοδοτήσεις της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής συζητούνται και συντάσσονται κατά τις εννέα συνόδους της. Στις συνόδους της επιτροπής ορίζονται ένας εισηγητής και μια ομάδα εργασίας για κάθε θέμα. Οι γνωμοδοτήσεις εγκρίνονται κατά τις μηνιαίες συνόδους με απλή πλειοψηφία.

2.3 Επιτροπή των Περιφερειών

Πολλές από τις αποφάσεις που λαμβάνονται στην ΕΕ έχουν άμεσες επιπτώσεις για τις περιφέρειές της, είτε αφορούν τη χρησιμοποίηση των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων είτε πολιτιστικά ζητήματα. Οι περιφέρειες μπορούν να ασκήσουν βέτο κατά τη διαδικασία έκδοσης νομοθεσίας στην ΕΕ. Εκπρόσωπός τους είναι η Επιτροπή των Περιφερειών. Η επιτροπή εστιάζει σε δυο βασικά καθήκοντα: να εκπροσωπεί τα

συμφέροντα των περιφερειών και των κατοίκων τους και να εξασφαλίζει ότι η πληροφόρηση για την πολιτική της ΕΕ διοχετεύεται απευθείας στις περιφέρειες.

Η συγκεκριμένη επιτροπή εστιάζει στην ικανοποίηση των απαιτήσεων και των δικαιωμάτων των τοπικών και περιφερειακών αρχών στην ευρωπαϊκή διαδικασία έκδοσης νομοθεσίας. Η Επιτροπή και το Συμβούλιο οφείλουν να ζητήσουν τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών για ζητήματα όπως η οικονομική και κοινωνική συνοχή, τα διευρωπαϊκά δίκτυα, η υγειονομική περίθαλψη, η εκπαίδευση, θέματα νεότητας ή πολιτιστικά θέματα (Van Rompuy, 2012).

Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει τη δυνατότητα με δική της πρωτοβουλία να διατυπώσει θέση για άλλα ζητήματα πολιτικής, τα οποία ενδιαφέρουν τις τοπικές και περιφερειακές αρχές. Η Επιτροπή των Περιφερειών έχει 222 μέλη που εκπροσωπούν τις περιφερειακές και τοπικές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διορίζονται από το Συμβούλιο για τετραετή θητεία. Τα μέλη της επιτροπής είναι συχνά πρόεδροι περιφερειακών συμβουλίων, δήμαρχοι ή πρόεδροι κοινοτήτων (Βλέπε Πίνακα 2.2).

Πίνακας 2.2-Μέλη στην Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Χώρες	Μέλη
Γαλλία	24
Γερμανία	24
Ιταλία	24
Ηνωμένο Βασίλειο	24
Ισπανία	21
Αυστρία	12
Βέλγιο	12
Ελλάδα	12
Κάτω Χώρες	12

Πορτογαλία	12
Σουηδία	12
Δανία	9
Ιρλανδία	9
Φινλανδία	9
Λουξεμβούργο	6

Πηγή: Cini, M., & Borragan, N. N. P. (2013). European Union politics. Oxford University Press.

Οι εργασίες της Επιτροπής των Περιφερειών αναφέρονται στο πλαίσιο οκτώ μόνιμων επιτροπών και τεσσάρων υποεπιτροπών για ειδικά θέματα. Οι αρμοδιότητες του που συντελούν στην οικονομική προοπτική της Ε.Ε. είναι οι ακόλουθες (Cini, et al., 2013): 1) περιφερειακής ανάπτυξης, οικονομικής ανάπτυξης, τοπικών και περιφερειακών οικονομικών θεμάτων-υποεπιτροπή: τοπικών και περιφερειακών οικονομικών θεμάτων, 2) χωροταξικού σχεδιασμού, γεωργίας, κυνηγιού, αλιείας, δασοκομίας, θαλάσσιου περιβάλλοντος και ορεινών περιοχών-υποεπιτροπή: τουρισμού, αγροτικών περιοχών, 3) δικτύων μεταφορών και επικοινωνιών-υποεπιτροπή: τηλεπικοινωνιών, 4) πολιτικών αστικής ανάπτυξης, 5) σχεδιασμού χρησιμοποίησης της γης, περιβάλλοντος, ενέργειας, 6) εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, 7) πολιτών της Ευρώπης, έρευνας, πολιτισμού, νεότητας και καταναλωτών-υποεπιτροπή: νεότητας και αθλητισμού, 8) οικονομικής και κοινωνικής συνοχής, κοινωνικής πολιτικής, δημόσιας υγείας.

2.4 Άλλα σημαίνοντα όργανα που συμβάλουν στην οικονομική προοπτική της Ε.Ε.

2.4.1 Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

Ένα από τα βασικά όργανα το οποίο εστιάζει στην

οικονομική ανάπτυξη της Ευρώπης, δίνοντας οικονομική προοπτική στα κράτη μέλη, ενισχύοντας αυτά οικονομικά και συμβάλλοντας στη βελτίωση της θέσεων τους στο Ευρωπαϊκό γίγνεσθαι ειδικά τη περίοδο της κρίσης, είναι η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Η συγκεκριμένη χρηματοδοτεί τα επενδυτικά σχέδια της Ένωσης, παρέχει βοήθεια σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, μέσω του Ευρωπαϊκού ταμείου.

Η ΕΤΕ δίνει πιστώσεις στο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα ενισχύοντας έργα υποδομών (Lewenhak, 2012). Η ΕΤΕ ως όργανο πέρα από τη δράση που αναπτύσσει με τις χώρες μέλη της Ε.Ε. εστιάζει και σε σημαντικές συνεργασίες με άλλες 140 χώρες στον κόσμο. Η ΕΤΕ δεν σκοπεύει στο κέρδος αλλά στην ενίσχυση των κρατών και ειδικά των τραπεζών τους. Η τράπεζα δεν παρέχει επενδυτικές συμβουλές σε ιδιωτική βάση, ο ρόλος της είναι διακρατικός και ενισχύει μόνο τα οικονομικά των κρατών (Lewenhak, 2012).

Ο ρόλος της σε σχέση με την οικονομική προοπτική και ανάπτυξη των κρατών μελών αναφέρεται στη δυναμική που έχει να συγκεντρώνει κεφάλαια με ανταγωνιστικούς όρους, να παρέχει δάνεια με πολύ μικρά επιτόκια, να παρέχει χρηματοδοτήσεις να προχωρά σε ενισχύσεις σε επίπεδο δημοσίων έργων, έργων υποδομών, περιβαλλοντικών έργων γενικά στοχεύει στην ενίσχυση των κρατών για τη προσέλκυση επενδυτών εντός και κυρίως εκτός της Ε.Ε. Σήμερα μέσα στη κρίση η τράπεζα Επενδύσεων είναι απαραίτητη περισσότερο από ποτέ άλλοτε, μια και μπορεί να βοηθήσει κράτη όπως η Ελλάδα, η Πορτογαλία, η Ιρλανδία, αλλά και η Γαλλία και η Ιταλία να βρουν οικονομικές διεξόδους και να καταστούν και πάλι ανταγωνιστικές (Griffith, et al., 2013).

2.4.2 Ευρωπαϊκό ταμείο επενδύσεων

Το παρόν αποτελεί ένα εξίσου σημαντικό όργανο σε επίπεδο στήριξης της οικονομικής προοπτικής της Ε.Ε. Συγκεκριμένα το παρόν όργανο, το οποίο ιδρύθηκε το 1994, έχει ως στόχο του τη στήριξη των μικρών επιχειρήσεων. Ο βασικός του μέτοχος είναι η Ευρωπαϊκή τράπεζα επενδύσεων. Ο συνδυασμός των δυο οργάνων βοηθά στην ανάπτυξη των επιχειρήσεων, στην παροχή εγγυήσεων στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, στην ενίσχυση καινοτόμων δράσεων. Ο παρόν οργανισμός δεν παρέχει δάνεια και επιδοτήσεις, ούτε επενδύει. Ουσιαστικά λειτουργεί μέσω άλλων εγχώριων τραπεζών και άλλων οικονομικών οργανισμών. Ο συγκεκριμένος φορέας πέρα από την ΕΕ, λειτουργεί και στις χώρες της ΕΣΕΣ (Ισλανδία, Λιχτεστάιν και Νορβηγία) (Hall, 2012).

2.4.3 Ευρωπαϊός Διαμεσολαβητής

Το συγκεκριμένο όργανο ελέγχει διάφορες καταγγελίες που αναφέρονται σε κακοδιοίκησης από θεσμικά και άλλα όργανα της Ε.Ε. Ο Διαμεσολαβητής έχει το ρόλο του ενδιάμεσου μεταξύ του πολίτη και των αρχών της Ένωσης. Ο Διαμεσολαβητής ως εμπειρογνώμον επιδιώκει να αποκαλυφθούν κρούσματα κακής διοίκησης, αλλά και μη εφαρμογής των Ευρωπαϊκών νόμων. Ο διαμεσολαβητής λειτουργεί κατόπιν καταγγελιών που του γνωστοποιούνται.

Κεφάλαιο 3^ο Ευρωπαϊκό Θεσμικό πλαίσιο και προοπτικές της Οικονομίας

3.1 Θεσμικά όργανα και Οικονομική διαχείριση-Ο ρόλος της ΕΚΤ

Με βάση τα παραπάνω διαπιστώθηκε η λειτουργία και φιλοσοφία των θεσμικών οργάνων της Ε.Ε. Αυτό που έγινε ξεκάθαρο είναι ότι σήμερα τα όργανα της Ε.Ε και οι χειρισμοί τους μπορούν να βοηθήσουν ή να αποσυντονίσουν τις εθνικές οικονομίες. Ειδικά μέσα στη κρίση ο ρόλος των Ευρωπαϊκών οργάνων είναι ακόμα πιο ισχυρός, δεδομένου ότι έχουν κληθεί να βρουν οικονομικές διεξόδους για τις χώρες που βιώνουν την ύφεση σε συνδυασμό με τα θεσμικά όργανα των χωρών που εστιάζουν να βοηθήσουν.

Το βασικό όργανο είναι η ΕΚΤ. Συγκεκριμένο η ΕΚΤ χαράζει την ενιαία νομισματική πολιτική, προκειμένου να επιτευχθεί ο πρωταρχικός σκοπός του Ευρωσυστήματος, δηλαδή η σταθερότητα των τιμών στη ζώνη σε μεσοπρόθεσμη βάση. Ακόμα επιδιώκει να γίνουν επενδύσεις, να βρεθούν πόροι εντός και εκτός της Ε.Ε να οριστούν μέτρα σημαντικά για τη καλή λειτουργία ειδικά των ασθενών κρατών.

Σήμερα η ΕΚΤ επιδιώκει να εφαρμόσει μέτρα τα οποία θα βοηθήσουν από τη μια τη καλή λειτουργία της Ε.Ε, από την άλλη την ανάπτυξη μέτρων ενίσχυσης των αδύναμων οικονομιών, την ανάπτυξη επενδυτικών δράσεων για την είσοδο πόρων που θα βοηθήσουν την Ευρωπαϊκή οικονομία. Σήμερα με τα μέτρα που παίρνει η ΕΚΤ επιτυγχάνεται βελτίωση των συνθηκών χρηματοδότησης και ενίσχυση της ροής των χρηματοδοτικών πόρων από το χρηματοπιστωτικό σύστημα. Βασικό είναι οι τράπεζες να λειτουργούν ενισχυτικά προς την οικονομία και μέσα από τα χαμηλά επιτόκια, αλλά και μέσα από την επιστροφή προς τη κοινωνία μέρος των κερδών τους (Castells, et al., 2012).

Τα μέτρα σε επίπεδο ΕΚΤ βοηθούν σήμερα στην εξομάλυνση των συνθηκών στη διατραπεζική αγορά, ως εκ τούτου διαφυλάσσουν τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα και διευκολύνουν τη ροή των τραπεζικών πιστώσεων προς τις επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά της ζώνης του ευρώ.

Η σταθεροποίηση των πληθωριστικών προσδοκιών αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για την άνοδο του ΑΕΠ και της απασχόλησης στη ζώνη του ευρώ και συμβάλλει στη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Ιδιαίτερα σημαντική για τη σταθεροποίηση των πληθωριστικών προσδοκιών είναι η δέσμευση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΤ να αποσύρει σταδιακά, στην κατάλληλη ευκαιρία, όσα έκτακτα μέτρα ενίσχυσης της ρευστότητας δεν θα ήταν πλέον στον ίδιο βαθμό απαραίτητα όπως κατά το παρελθόν. Σήμερα το Ευρωσύστημα προχωρά σε απορρόφηση ρευστότητας από το τραπεζικό σύστημα, όποτε αυτό καταστεί αναγκαίο, προκειμένου να αποφευχθεί η εμφάνιση πληθωριστικών κινδύνων σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση (Van Rompuy, 2012).

Την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2009 οι πληθωριστικές πιέσεις αποκλιμακώθηκαν και διαμορφώθηκαν σε χαμηλά επίπεδα. Η εξέλιξη αυτή αποδόθηκε, στο πλαίσιο της οικονομικής ανάλυσης που διεξάγει το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ, κατ' αρχάς στη μείωση των διεθνών τιμών του αργού πετρελαίου και των λοιπών βασικών εμπορευμάτων το δεύτερο εξάμηνο του 2008.

Η υποχώρηση των πληθωριστικών πιέσεων αποδόθηκε επίσης στην επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας, η οποία εντάθηκε με την έξαρση της χρηματοπιστωτικής αναταραχής προς τα τέλη του 2008. Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ ανάμενε από ότι φάνηκε λανθασμένα ότι ο ρυθμός ανόδου του ΑΕΠ θα διαμορφωθεί σε μέτρια επίπεδα και οι τιμές

θα σημειώσουν περιορισμένη άνοδο το 2010 και το 2011. Σήμερα δεν έχει επιτευχθεί από την ΕΚΤ να διατηρηθεί σε φυσιολογικά επίπεδα ο πληθωρισμός, οι οικονομικές πιέσεις, η ανεργία, η επενδυτική δυσλειτουργία

Με βάση τα συμπεράσματα της οικονομικής και της νομισματικής ανάλυσης, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΚΤ αποτελεί το εντεταλμένο όργανο που μέσα από τις δράσεις του μπορεί να βοηθήσει στην επαναφορά της καλής οικονομικής λειτουργίας της Ένωσης. Κάποιες από τις δράσεις της Ε.Ε τη περίοδο της οικονομικής κρίσης και συγκεκριμένα τη περίοδο από την έναρξη της κρίσης αναφέρονταν σε ε διαδοχικές μειώσεις του σταθερού επιτοκίου στις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης την περίοδο Ιανουαρίου-Μαΐου 2009. Τα βασικά επιτόκια δεν άλλαξαν την περίοδο Ιουνίου 2009-Μαρτίου 2010, όμως υιοθετήθηκαν μη συμβατικά, μέτρα νομισματικής πολιτικής. Η ανάκαμψη της οικονομικής δραστηριότητας συνεχίστηκε το τελευταίο τρίμηνο του 2009 και στις αρχές του 2010 (Van Rompuy, 2012).

Σήμερα η τάση των χρηματοπιστωτικών και μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων αλλά και των νοικοκυριών εστιάζουν στο να εξυγιάνουν τους ισολογισμούς. Προς την ίδια κατεύθυνση τα θεσμοθετημένα όργανα της Ε.Ε εστιάζουν στη μείωση της αυξανόμενης ανεργίας αλλά και στην αύξηση του βαθμού χρησιμοποίησης του παραγωγικού δυναμικού στις βιομηχανίες.

3.2 Το θεσμικό πλαίσιο της συνθήκης του Μάαστριχτ και οι οικονομικές προοπτικές

Η συνθήκη του Μάαστριχτ αποτέλεσε και αποτελεί μια εκ των βασικών συνθηκών σε επίπεδο καθορισμού της οικονομικής πολιτικής και οικονομικής διαχείρισης στα πλαίσια της

Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα αυτό που επηρέασε την οικονομική πορεία και τις προοπτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σε σχέση με τη συνθήκη του Μάαστριχτ ήταν κυρίως τα δημοσιονομικά κριτήρια τα οποία έθεσε η τελευταία και τα οποία θα παρατεθούν στις επόμενες παραγράφους, της παρούσας ενότητας.

Ένα από τα βασικά κριτήρια της συνθήκης το οποίο καθορίζει τη πολιτική ελλειμμάτων στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έπαιξε και παίζει σημαίνον ρόλο στα χρόνια της κρίσης, σε σχέση με τα ελλείμματα των χωρών που επηρεάστηκαν και επηρεάζονται από την οικονομική κρίση, όπως είναι η Ελλάδα είναι το κριτήριο του δημοσιονομικού ελλείμματος(Wessels, 2012).

Με βάση το παρόν κριτήριο, μια χώρα-μέλος μπορεί να θεωρεί ότι έχει σταθερότητα στα δημόσια οικονομικά της, όταν δεν εμφανίζει κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος. Αυτό σημαίνει ότι ο λόγος του δημόσιου ελλείμματος ως ποσοστό του ΑΕΠ της δεν ξεπερνά το 3%. Αυτός ο κανόνας δεν ισχύει στη περίπτωση που ο παραπάνω λόγος σημειώνει συνεχή πτώση και τείνει να φθάσει σε επίπεδο παραπλήσιο της τιμής αναφοράς (Hix, & Høyland, 2011).

Το δεύτερο κριτήριο είναι το δημόσιο χρέος. Το παρόν δηλώνει σε μεγάλο βαθμό τη δυναμική ενός κράτος σε επίπεδο περιθωρίων που έχει να αναπτυχθεί, μια και όσο μεγαλύτερο είναι το χρέος μιας χώρας τόσο πιο περιορισμένες δυνατότητες έχει σε επίπεδο εισροής ξένων επενδύσεων, ουσιαστικά μειώνονται οι οικονομικές προοπτικές. Συγχρόνως όσο αυξάνεται το χρέος σε επίπεδο κρατών μελών τόσο επηρεάζεται και η Ευρωπαϊκή Ένωση στο σύνολο της, μια και αυξάνεται το συνολικό χρέος που παρουσιάζει ως ένας ολοκληρωμένος οργανισμός.

Επανερχόμενοι στο δημόσιο χρέος σε επίπεδο κρατών, διαπιστώνεται ότι ο λόγος του δημόσιου χρέους προς το ΑΕΠ δεν πρέπει να ξεπερνά το 60%. Το πρόβλημα με το συγκεκριμένο κριτήριο είναι ότι παρουσιάζει αρκετές ασάφειες κυρίως σε τεχνικά ζητήματα, αυτό σημαίνει ότι αν στο χρονικό σημείο που ένα κράτος εξεταστεί δεν παρουσιάζει δημόσιο χρέος, τότε δεν θεωρείται ότι το συγκεκριμένο αντιμετωπίζει οικονομικά προβλήματα (Lane, 2012).

Αυτό σημαίνει ότι αν ένα κράτος-μέλος καταφέρει τη στιγμή του ελέγχου μέσα από την παραποίηση των οικονομικών του δεδομένων να υποκρύψει το δημόσιο χρέος του, τότε μπορεί να «απολαύσει» τα οφέλη που παρέχει η Ευρωπαϊκή Ένωση για όσο καιρό καταφέρει να μην γίνει αντιληπτή η παρουσίαση ψευδών οικονομικών στοιχείων από την πλευρά του. Αυτή η διαδικασία μπορεί να επηρεάσει την ευρύτερη οικονομική προοπτική της Ε.Ε δεδομένου ότι βασίζει την ευρύτερη πορεία της σε ψευδή οικονομικά στοιχεία που της δίνονται από τα κράτη μέλη της. Η κακώς δομημένη και ανεπτυγμένη θεσμικά λειτουργία της συνθήκης στο τομέα του δημοσίου χρέους επηρεάζει σε πολύ μεγάλο βαθμό την οικονομική ανάπτυξη της Ε.Ε στο σύνολο της.

3.3 Η Δημοσιονομική πολιτική και οι οικονομικές προοπτικές της Ε.Ε

Το βασικό μέλημα της δημοσιονομικής πολιτικής της Ε.Ε, είναι τα κράτη- μέλη να είναι οικονομικά ανεξάρτητα και να χαίρουν την εμπιστοσύνη των ευρωπαϊκών και παγκόσμιων αγορών. Η εμπιστοσύνη αυτή εκφράζεται μέσα από την αποδοχή των αγορών αλλά και μέσα από τις επενδύσεις που γίνονται από ξένες μεγάλες επιχειρήσεις στις χώρες αυτές (Hansen, 2013).

Στη περίπτωση που κάποια κράτη παρουσιάζουν

υφεσιακούς δείκτες πράγμα που είναι σύνηθες φαινόμενο τα χρόνια της κρίσης, τότε η Ε.Ε προχωρά στην ανάπτυξη ενός μηχανισμού στήριξης, ο οποίος εξασφαλίζει μια σταθερή χρηματοροή για τα συγκεκριμένα κράτη, προκειμένου να παραμείνουν από τη μια βιώσιμα και από την άλλη να μπορέσουν στο μέλλον να επανέλθουν σε πορεία ανάπτυξης. Ο Ευρωπαϊκός μηχανισμός στήριξης λειτουργεί ως μέσω ανασχεσης των υφεσιακών πιέσεων αλλά και βάση τόνωσης της ρευστότητας της αληθινής οικονομίας. Η εξασφάλιση των χρηματοδοτικών ρευμάτων συνεισφέρει στην αποπληρωμή των οφειλών του κράτους προς τον ιδιωτικό τομέα και τους ιδιώτες (EC, 2012):

Ως αρχική δράση από τη πλευρά της Ε.Ε θεωρείται η εφαρμογή της δημοσιονομικής εξυγίανσης, με σκοπό τη καταπολέμηση της σπατάλης και τον ορθολογισμό της δημόσιας δαπάνης. Κυριότερα, πραγματοποιούνται πολιτικές που τονώνουν την προσπάθεια που ήδη έγινε στο πεδίο της δημοσιονομικής πολιτικής, με στόχο τη μείωση των χρεών, τη καταπολέμηση της διαφθοράς, τη μείωση της παρεμβατικότητας στο δημόσιο τομέα, την εξισορρόπηση του ισολογισμού, τη δημιουργία εσόδων και τη μείωση των ελλειμμάτων (DeLong et al., 2012).

Η Ε.Ε με βάση τα παραπάνω έχει αναπτύξει ένα συγκεκριμένο πλαίσιο δημοσιονομικής πολιτικής, η οποία μέσα στο χρονικό πλαίσιο 2013-2016 έχει ως στόχο του την ενίσχυση των οικονομικών προοπτικών των Ευρωπαϊκών χωρών και ειδικά αυτών που έχουν προσβληθεί περισσότερο από τις άλλες από την οικονομική κρίση. Το πλαίσιο αυτό αναφέρεται στις ακόλουθες δράσεις (EC, 2012):

1. Στην πραγματοποίηση των αναγκαίων θεσμικών αλλαγών που θα βελτιώσουν τη λειτουργία των δομών του δημόσιου τομέα,

2. Στη δημιουργία, αποτελεσματικού και αμερόληπτου φορολογικού συστήματος,
3. Στην αναδιάρθρωση της Κεντρικής Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης,
4. Στην αναδιάρθρωση, μέσα από συγχωνεύσεις, των φορέων της Γενικής Κυβέρνησης
5. Στη ανάπτυξη ενός ενιαίου μισθολογίου.
6. Στον ορθολογισμό των υπηρεσιών υγείας,
7. Στην κάλυψη των κοινωνικών δαπανών,
8. Στη μεταρρύθμιση των δημόσιων συμβάσεων και προμηθειών,
9. Στις αλλαγές του ασφαλιστικού συστήματος προκειμένου να υλοποιηθεί η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης.
10. Στον ορθολογισμό των αμυντικών δαπανών του κράτους

Μέσα από τέτοιου είδους προγράμματα τα οποία εφαρμόστηκαν και στην Ελλάδα της κρίσης, έγινε η προσπάθεια να εισαχθούν ουσιαστικές μεταβολές των μακροοικονομικών μεταβλητών των Ευρωπαϊκών οικονομιών. Εντός του νέου πλαισίου της Ε.Ε για τη περίοδο 2013-2016 ορίζονται οι ακόλουθες δράσεις, οι οποίες ενισχύουν τις οικονομικές προοπτικές των Ευρωπαϊκών χωρών αλλά και ευρύτερα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτές οι δράσεις είναι οι εξής(ΕC,2012):

1. Καινοτόμες μακροοικονομικές προβλέψεις για την πορεία κύριων μεγεθών της Ελληνικής οικονομίας
2. Επανεξέταση των αποδόσεων και των παρεμβάσεων συγκριτικά με προηγούμενα χρόνια για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων.

3. Επαναπροσδιορισμός προγραμμάτων αξιοποίησης της δημόσιας περιουσίας.
4. Ανάπτυξη προγραμμάτων προσέλκυσης επενδύσεων για την οικονομική σταθεροποίηση ενός κράτους και την οικονομική του ανάπτυξη.

Βασικός στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε θεσμικό επίπεδο και με βάση τις παραπάνω δράσεις είναι να εισαχθεί το κράτος σε μια μακρά περίοδο πρωτογενών πλεονασμάτων, προκειμένου να έχει τη δυνατότητα να προχωρά δίχως δανειακές δυσκολίες.

Ο μετέπειτα προσανατολισμός θεωρείται η πραγμάτωση ενός μεγάλου εύρους πολιτικών για την τόνωση της οικονομίας. Στο εν λόγω πλαίσιο οι κύριες προτεραιότητες της Ε.Ε ειδικά για τα κράτη που βρίσκονται σε ύφεση είναι οι ακόλουθες: α) Επιτάχυνση απορρόφησης των επενδυτικών προγραμμάτων της, β) Δημιουργία Επενδυτικών ταμείων, γ) Χρήση όλων των χρηματικών εργαλείων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, δ) Ενίσχυση των εξαγωγών για την εισροή κερδών στην οικονομία (Claessens & Forbes, 2013).

3.4 Διεθνείς οργανισμοί και οι οικονομικές προοπτικές της Ε.Ε

Σε θεσμικό επίπεδο το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα αποτελείται από οργανισμούς οι οποίοι βοηθούν τις χώρες της Ευρώπης και γενικότερα να έρθουν σε επαφή με τους επενδυτές, δηλαδή αποτελούν τον απαραίτητο συνδέσμου για την μεταφορά του χρήματος από το θεσμικό όργανο στο κράτος με στόχο την ενίσχυση της οικονομικής του προοπτικής. Οι κυριότεροι χρηματοπιστωτικοί θεσμοί είναι οι ακόλουθοι (Claessens & Forbes, 2013):

1. Τις Χρηματοπιστωτικές αγορές, που αποτελούνται από την αγορά ομολόγων και την αγορά μετοχών. Οι χρηματοπιστωτικές αγορές δίνουν τη δυνατότητα σε επενδυτές να είναι σε θέση να προσφέρουν άμεσα κεφάλαια σε όσες χώρες ή εταιρείες ή σε οποιονδήποτε το έχει ανάγκη

2. Τους Χρηματοοικονομικούς διαμεσολαβητές, οι οποίοι είναι οι Τράπεζες και η αγορά των αμοιβαίων κεφαλαίων. Οι συγκεκριμένοι είναι θεσμοί μέσω των οποίων οι επενδυτές παρέχουν έμμεσα κεφάλαια στις χώρες που τα χρειάζονται

Ο βασικός στόχος των επενδυτών ανεξάρτητα πως τους αντιλαμβάνεται κάποιος και γενικότερα του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην οικονομία είναι η αποτελεσματική εύρεση και κατανομή των επενδύσεων(Gilpin, 2011).

3.5 Ο ρόλος του τραπεζικού τομέα στην οικονομική προοπτική της Ε.Ε

Στόχος του τραπεζικού συστήματος είναι η εξασφάλιση σταθερότητας. Στο πλαίσιο του νέου Συμφώνου Βασιλεία II, οι τράπεζες μπορούν πλέον να προσφέρουν (De Haas& Van Horen, 2012): α) Εξατομικευμένα προϊόντα, όπου οι όροι αποπληρωμής διαφοροποιούνται ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του κάθε πελάτη, β) Προϊόντα για την αναχρηματοδότηση οφειλών με χαμηλότερα επιτόκια, μεγαλύτερη διάρκεια και μικρότερη δόση, γ) Δάνεια τα οποία δίνονται με εγγύηση τα περιουσιακά στοιχεία ενός κράτους και τα οποία είναι πιο ευνοϊκά για τα πιο ισχυρά οικονομικά κράτη-μέλη.

Σε παγκόσμιο επίπεδο οι ηγέτες των χωρών προβαίνουν στις ακόλουθες δράσεις για αν έχουν οικονομική προοπτική αυτές είναι οι ακόλουθες: α) Αποκατάσταση των σχέσεων με το απαιτητικό τραπεζικό σύστημα) Αποκατάσταση της λειτουργίας του χρηματοπιστωτικού συστήματος τη ροή των πιστώσεων και

τέλος τη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου

Ένα ισχυρό διεθνές τραπεζικό είναι το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, το οποίο από την ίδρυσή του έχει διατηρήσει τους σκοπούς του αναλλοίωτους, αλλά οι λειτουργίες του που περιλαμβάνουν εποπτεία, οικονομική και τεχνική υποστήριξη έχουν εξελιχθεί προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι διαφορετικές ανάγκες των μελών του σε μια διαρκώς εξελισσόμενη παγκόσμια οικονομία. (Chen et al., 2012).

Κεφάλαιο 4^ο Η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση ως μέσω ανάδειξης των προοπτικών της οικονομίας

4.1 Οι πολιτικές πρωτοβουλίες κατά τη διάρκεια του 2012

Η παρούσα κρίση στις χώρες της Ευρωζώνης, επηρέασε τις οικονομικές της προοπτικές, θέτοντας σε κίνδυνο το Ευρωπαϊκό οικοδόμημα και οδηγώντας σε μεγάλα οικονομικά αδιέξοδα.

Η κρίση ξεκίνησε από τα τέλη του 2007, αλλά έκανε έντονη τη παρουσία της το 2010 και η έξαρση της ήταν πιο έντονη μετά την έκδοση της έκθεσης της Επιτροπής de Larosière. Εκείνη τη περίοδο τέθηκε το θέμα δημιουργίας ενός ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος, το οποίο αντίβαινε στις μέχρι τώρα απόψεις της Ε.Ε.

Οι συζητήσεις αυτές είχε θεσμικό στόχο, μέσα από τη δημιουργία ενός θεσμοθετημένου οργάνου το οποίο θα έλεγχε όλες τις χώρες και κυρίως τη λειτουργία των τραπεζών τους, διαφυλάσσοντας τη λειτουργία τους, δημιουργώντας ενός δίκτυ προστασίας που θα διαφυλάσσει τις τράπεζες από οποιοδήποτε έξωθεν πίεση και αρνητική δράση (Howarth, and Quaglia, 2013).

Η σκέψη της Ε.Ε λόγω της κρίσης ήταν η δημιουργία μιας εποπτικής αρχής μόνο για το τραπεζικό τομέα και όχι για τους άλλους δύο τομείς του χρηματοπιστωτικού συστήματος, δηλαδή την κεφαλαιαγορά και τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Το νέο όργανο λειτουργεί υπό τη σκέπη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Ακόμα υπάρχει η σκέψη για τη δημιουργία ενός υπερεθνικού φορέα ο οποίος θα προβαίνει στη διευθέτηση μη οικονομικά βιώσιμων πιστωτικών ιδρυμάτων, ο οποίος θα λειτουργεί στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Μηχανισμού Διευθέτησης, καθώς και ένα υπερεθνικό ταμείο διευθέτησης για την κάλυψη των χρηματοδοτικών κενών που προκύπτουν, εφόσον

αποφασιστεί η διευθέτηση τέτοιων πιστωτικών ιδρυμάτων. Επιπροσθέτως υπάρχει η σκέψη για τη δημιουργία ενός θεσμοθετημένου συστήματος εγγυήσεων καταθέσεων, το οποίο στοχεύει στη προστασία των καταθέσεων των πολιτών, άρα και των οικονομικών συστημάτων των κρατών-μελών (Wallace, Pollack, and Young, 2015).

Σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση κρίνει ότι όλες οι ελεγκτικές διαδικασίες σε σχέση με το Ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα, θα πρέπει να ελέγχεται από ένα ενιαίο σύνολο θεσμικών κανόνων το οποίο θα αποκαλείται *single rulebook*. Το συγκεκριμένο θα πρέπει να υιοθετηθεί και μάλιστα σε αρκετές περιπτώσεις έχει ήδη υιοθετηθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο EcoFin και να καθορίσει ομοιόμορφους κανόνες για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι αναφέρονται στα ακόλουθα (Van Rompuy, 2012):

1. Αδειοδότηση των πιστωτικών ιδρυμάτων και δυνατότητα εφόσον κριθεί ανάκλησης της αδείας τους.
2. Ανάπτυξη εφόσον κριθεί απαραίτητο μικρό-προληπτικής εποπτείας.
3. Άσκηση της μικρο-προληπτικής και μακρο-προληπτικής ρυθμιστικής παρέμβασης στη λειτουργία τους,
4. Διευθέτηση των μη βιώσιμων πιστωτικών ιδρυμάτων, και λειτουργία του συστήματος εγγύησης καταθέσεων

Με βάση τα παραπάνω η Σύνοδος Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 29 Ιουνίου του 2012 μέσω των Αρχηγών των Κρατών Μελών και των κυβερνήσεων τους, ανέθεσαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως το καταλληλότερο θεσμοθετημένο όργανο να υποβάλει συγκεκριμένες νομοθετικές προτάσεις προκειμένου να δημιουργηθεί ένα ενιαίο εποπτικό όργανο, το οποίο θα ελέγχει τα πιστωτικά ιδρύματα, ενώ τέθηκε και η πρόταση για τη δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Τραπεζικής

Ένωσης.

Μέσα από αυτή τη διαδικασία και δεδομένου ότι η παρούσα κρίση ξεκίνησε από τις τράπεζες η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλει από τη μια να διαφυλάξει τις εθνικές οικονομίες και από την άλλη να αποτρέψει στο μέλλον μια ακόμα κρίση που θα απορρέει από το τραπεζικό σύστημα. Στα πλαίσια του θεσμικού της πλαισίου η Ευρωπαϊκή Ένωση έθεσε νέες προοπτικές για την Ευρωπαϊκή Οικονομία αλλά και για την οικονομία των κρατών μελών της (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, 2012).

Στην προαναφερόμενη σύνοδο αποφασίστηκε να ανατεθεί στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού συμβουλίου σε συνεργασία με τον Πρόεδρο της ΕΚΤ, ο σχεδιασμός των βημάτων για την υλοποίηση μιας Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, αλλά και να τεθούν οι παράμετροι για τη διαμόρφωση της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης (Van Rompuy, 2012). Στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι όλα τα παραπάνω να γίνονταν άμεσα και χωρίς ανούσιες καθυστερήσεις δεδομένων και των αναγκών της εποχής.

Επιδίωξη της κατέστη να επιτευχθεί ο παραπάνω σχεδιασμός, που έστω και σε μικρό βαθμό εκείνη τη περίοδο ήταν σε ένα καλό αρχικό στάδιο, ενώ σήμερα σε πολύ καλύτερο στάδιο από το παρελθόν χωρίς να χρειαστεί να υπάρξουν προσφυγές σε Ευρωπαϊκές Συνθήκες, πράγμα που θα επέφερε πολλές συζητήσεις και μεγάλες χρονικές καθυστερήσεις (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, 2012). Οι πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με βάση τα παραπάνω ήταν οι ακόλουθες (Wiggins, Wedow, and Metrick, 2014):

1. Ανακοίνωση σχετική με την ανάπτυξη ενός χρονοδιαγράμματος προς μια Ενιαία Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση (COM, 2012).
2. Πρόταση σχετική με την παροχή ειδικών καθηκόντων στην

ΕΚΤ σχετικά με πολιτικές που αφορούν την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (COM, 2012).

3. Πρόταση σχετική με τη τροποποίηση του Κανονισμού 1093/2010 προκειμένου να συσταθεί η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών η οποία θα εστίαζε στην ανάθεση καθηκόντων στην ΕΚΤ σε σχέση με τις

για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών σε ό,τι αφορά τη συσχέτισή του με τον Κανονισμό του Συμβουλίου αναφορικά με την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σε σχέση με πολιτικές που αφορούν τη (μικρο-)προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων» (COM, 2012). Πέρα από τα παραπάνω η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε στο Κοινοβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο EcoFin τα ακόλουθα (COM, 2012):

1. Να τεθούν μέσα στο 2012 οι δράσεις για την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης, η οποία θα πρέπει να υλοποιηθεί επιτυχώς μέσα στα επόμενα χρόνια μετά το 2012. Σήμερα ο σχεδιασμός εξελίσσεται επιτυχώς.

Η συγκεκριμένη πολιτική θα οριζόταν πολύ χρήσιμη, δεδομένου ότι θα αποτελούσε καθοριστική σε σχέση με την ανακεφαλαίωση των πιστωτικών ιδρυμάτων τα οποία αντιμετώπιζαν και κάποια συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν προβλήματα σε σχέση με την κεφαλαιακή τους επάρκεια. Σημαντικό ρόλο στην όλη διαδικασία θα παίξει ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (Stallechner, and Kold, 2012).

Ο ESM αποτελεί έναν διεθνή διακυβερνητικό οργανισμό ο οποίος εδρεύει στο Λουξεμβούργο και από το 2012 και μετά αποτελεί το διάδοχο της Ευρωπαϊκής Ευχέρειας Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (Stallechner, and Kolb, 2012).

Η Νομική βάση του ESM βασίζεται στο νέο άρθρο 136,

παρ. 3 της ΣΛΕΕ. Μέσα από αυτές της δράσης η Ευρωπαϊκή Ένωση μέσα από το θεσμικό της πλαίσιο προσπαθεί να δώσει προοπτικές στην οικονομική πορεία των Ευρωπαϊκών μελών. Συγκεκριμένα οι αρχές που θεσμοθετεί αλλά και τα όργανα τα οποία ίδρυσε και ιδρύει εστίασαν και εστιάζουν στην ανακεφαλαίωση των πιστωτικών ιδρυμάτων τα οποία αντιμετωπίζουν πρόβλημα κεφαλαιακής επάρκειας και ευρύτερα έχουν προβλήματα βιωσιμότητας το οποίο μπορεί να τα οδηγήσει στη χρεοκοπία επηρεάζοντας και τα κράτη μέλη στα οποία υπάγονται (Wiggins, Wedow, and metrick, 2014).

Η Ε.Ε θεωρεί ότι η στρατηγική που ακολουθεί μπορεί να βοηθήσει τις Ευρωπαϊκές τράπεζες να καταστούν σε βάθος χρόνου βιώσιμες, αλλά και τα κράτη στα οποία υπάγονται να ωφεληθούν σε επίπεδο εσόδων. Μια βασική λεπτομέρεια με βάση τα παραπάνω είναι ότι ο ESM έχει το δικαίωμα να παρεμβαίνει μόνο στη περίπτωση που δεν υπάρχει η δυνατότητα ανακεφαλαίωσης των τραπεζών από ιδιώτες και τα κράτη μέλη. Μέσα στο 2012 έγινε η προσπάθεια να υιοθετηθούν προτάσεις Κανονισμών και οδηγιών οι οποίες αναφέρονταν στα ακόλουθα (Wiggins, Wedow, and Metrick, 2014):

1. Τροποποίηση του παρόντος ρυθμιστικού πλαισίου για την αποτελεσματικότερη παρέμβαση στο τραπεζικό σύστημα και την ανάπτυξη ενός νέου ρυθμιστικού πλαισίου το οποίο θα προβαίνει προληπτικά όπου και αν εντοπίζονται προβλήματα στο τραπεζικό σύστημα και στις Ευρωπαϊκές Οικονομίες. Εδώ ως μέσω ελέγχου υπάγονται και το Basel II Framework, που μέσα από τις συνθήκες της βασιλείας καθορίζει καλύτερα και αποτελεσματικότερα τη λειτουργία των τραπεζών (Οδηγία 2006/48/EK).
2. Καθιέρωση σε ευρωπαϊκό επίπεδο δράσεων για την διευθέτηση προβληματικών καταστάσεων των πιστωτικών

ιδρυμάτων (COM, 2012).

3. Τροποποίηση του παρόντος ρυθμιστικού πλαισίου για την εγγύηση των τραπεζικών καταθέσεων (Οδηγία 94/19/ΕΚ; COM, 2010, 369).

4. Θεσμοθέτηση δράσεων για την ίδρυση: α) Υπερεθνικού φορέα καθορισμού βιώσιμων πιστωτικών ιδρυμάτων, β) Υπερεθνικού ταμείου για τη χρηματοδότηση των πιστωτικών κενών των τραπεζικών ιδρυμάτων, γ) Υπερεθνικό σύστημα εγγύησης των καταθέσεων των καταθετών. Τέλος εκείνη τη περίοδο αλλά και σήμερα δεν είναι ξεκάθαρο σε θεσμοθετημένο επίπεδο η εναρμόνιση των κανόνων αναφορικά με την εκκαθάριση των πιστωτικών ιδρυμάτων, με βάση και την οδηγία που θεσμοθετήθηκε με την Οδηγία 2001/24/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 125, 2001).

Τέλος δεν είναι ακόμα ξεκάθαρο το κατά πόσο η ΕΚΤ θα αναλάβει όλο το πλαίσιο λειτουργίας χρηματοδότησης των Ευρωπαϊκών τραπεζών. Το σίγουρο είναι ότι για να υπάρχει οικονομική προοπτική στα τραπεζικά συστήματα ότι θα υπάρχει μια ευρύτερη συνεργασία της ΕΚΤ με τον ΕΛΑ, προκειμένου σε φερέγγυα πιστωτικά ιδρύματα που έχουν προβλήματα ρευστότητα να τους παρέχονται οικονομικά στηρίγματα προκειμένου να καταστούν βιώσιμα (Wiggins, Tente, and Metrick, 2014). Στο Πίνακα 4.1, παραθέτονται σημαίνοντα θεσμοθετημένα δεδομένα τα οποία βοηθούν στην ίδρυση και υλοποίηση του παρόντος φορέα

Πίνακας 4.1- Η πορεία προς την Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση

A. Πρόληψη κρίσεων	
1. Αδειοδότηση και μικρο- προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων	<ul style="list-style-type: none"> • Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός: ΕΚΤ και εθνικές εποπτικές αρχές • Ενιαίο κανονιστικό πλαίσιο
2. Μικρο- και μακρο- προληπτική ρυθμιστική παρέμβαση στη λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων	Ενιαίο κανονιστικό πλαίσιο
3. Μακρο-προληπτική επίβλεψη του χρηματοπιστωτικού συστήματος	Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου
B. Διαχείριση κρίσεων	
4. Εξυγίανση (winding-up) και εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων	Εθνικές αρχές (χωρίς εναρμόνιση κανόνων σε ευρωπαϊκό επίπεδο)
5. Εγγύηση τραπεζικών καταθέσεων	<ul style="list-style-type: none"> • Ενιαίο Σύστημα Εγγύησης Καταθέσεων • Ενιαίο κανονιστικό πλαίσιο
6. Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων για την ανακεφαλαιοποίηση συστημικά συστημικών τραπεζών	<ul style="list-style-type: none"> • Εθνικά συστήματα • Πιθανόν ο ESM
7. Διευθέτηση (resolution) πιστωτικών ιδρυμάτων	<ul style="list-style-type: none"> • Ενιαίος Μηχανισμός Διευθέτησης • Ενιαίο Ταμείο Διευθέτησης

	• Ενιαίο κανονιστικό πλαίσιο
8. Δανεισμός έσχατης προσφυγής	Εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών της ευρωζώνης (Emergency Liquidity Assistance (ELA))

Πηγή: Γκόρτσος, Χ.(2013) *Η πορεία προς την «Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση»: θεσμικές και κανονιστικές διαστάσεις και οι επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος*, Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών, σελ.28

4.2 Οι θεσμικές και κανονιστικές εξελίξεις κατά τη διάρκεια του 2013-2014

Οι πιο πρόσφατες θεσμικές εξελίξεις η οποία αναπτύχθηκαν κατά το 2013-2014 με βάση τις αποφάσεις του 2012, υπήρξαν σημαίνουσες στην ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης. Παρακάτω θα παρατεθούν οι σχετικές με το θέμα θεσμικές εξελίξεις:

1. Σύμφωνα με το Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 ορίστηκαν ειδικά καθήκοντα στην ΕΚΤ προκειμένου να ασκεί (μικρο-) προληπτική εποπτεία στα διάφορα πιστωτικά ιδρυμάτων της Ε.Ε (ΕΕ L 287, 2013). Συγχρόνως θεσμοθετήθηκε ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός για τα πιστωτικά ιδρύματα (Διάταξη παρ. 6 του άρθρου 127 της ΣΛΕΕ). Με βάση το παρόν κανονισμό καθώς και του κανονισμού αριθ. 1022/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 σχετικά με τη σύσταση Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής αλλά και του Κανονισμού αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου (ΕΕ L 287, 2013), κρίθηκε ότι τέθηκαν γερές βάσεις για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής. Ο Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός ξεκίνησε να λειτουργεί από Νοέμβριο του 2014 (Γκόρτσος, 2013). Στο Πίνακα 4.2 παραθέτονται τα καθήκοντα

της ΕΚΤ, μετά την υιοθέτηση του Κανονισμού 1024/2013 του Συμβουλίου

Πίνακας 4.2 Τα καθήκοντα της ΕΚΤ

1. Βασικά καθήκοντα	ΣΛΕΕ, άρθρο 127, παρ. 2	ναι	όχι
2. Λοιπά καθήκοντα	Διάφορα άρθρα της ΣΛΕΕ	ναι	κατά κανόνα όχι
3. Ειδικά καθήκοντα για τη μακρο-προληπτική επίβλεψη του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος	Κανονισμός 1096/2010 του Συμβουλίου (βάσει του άρθρου 127, παρ. 6, της ΣΛΕΕ)	ναι	ναι
4. Ειδικά καθήκοντα για τη μικρο-προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων (νέο)	Κανονισμός 1024/2013 του Συμβουλίου (βάσει του άρθρου 127, παρ. 6, της ΣΛΕΕ)	ναι	υπό προϋποθέσεις

Πηγή: Γκόρτσος, Χ.(2013) *Η πορεία προς την «Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση»: θεσμικές και κανονιστικές διαστάσεις και οι επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος*, Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών,σελ.29

Το θεσμικό και ρυθμιστικό πλαίσιο που αναπτύχθηκε με

βάση τους προαναφερθέντες κανονισμούς εστιάζει σε 6 βασικές δράσεις, οι οποίες ήταν οι ακόλουθες (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 1.):

1. Η ανάθεση στην ΕΚΤ καθηκόντων που εστιάζουν στην μικρο-προληπτική εποπτεία φορέων του χρηματοπιστωτικού συστήματος, με τη συμβολή και τη συνεργασία των εθνικών εποπτικών αρχών,

2. Την ανάπτυξη ειδικών καθηκόντων εστιασμένα στη μικρο-προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων, που εδρεύουν στην ΕΕ.

3. Ανάπτυξη των επιμέρους καθηκόντων που ανατίθενται στην ΕΚΤ (Κανονισμός 1024/2013, άρθρα 4 και 5).

4. Καθιέρωση ενός εποπτικού μηχανισμού που θα βοηθά την ΕΚΤ να είναι πιο αποτελεσματική στην εφαρμογή των καθηκόντων της (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 6).

5. Την ένταξη του εποπτικού μηχανισμού στο ευρύτερο Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 3).

6. Τη δημιουργία ενός προστατευτικού τοίχους εντός της ΕΚΤ, προκειμένου να διασφαλιστεί το ευρωπαϊκό νόμισμα και να μπορέσει να συνταιριάζει με τα νομίσματα των χωρών εντός της Ε.Ε αλλά που δεν υπάγονται στην νομισματική ένωση (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 25).

7. Στην άμεση εποπτεία της ΕΚΤ, με τη βοήθεια των εποπτικών αρχών. Στη συγκεκριμένη διαδικασία θα υπαχθούν τα ακόλουθα πιστωτικά ιδρύματα:

Τα πιστωτικά ιδρύματα που κρίνονται ως «συστημικά σημαντικά» με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Πιστωτικά ιδρύματα που το σύνολο του ενεργητικού τους υπερβαίνει τα 30 δισ. €,

- Πιστωτικά ιδρύματα όπου στις χώρες όπου έχουν την έδρα τους ο λόγος του ενεργητικού τους προς το ΑΕΠ υπερβαίνει το 20%.
- Πιστωτικά ιδρύματα όπου οι εθνικές εποπτικές αρχές το έχουν κρίνει ως ένα σημαίνον πιστωτικό ίδρυμα σε σχέση με την εθνική οικονομία.
- Η ΕΚΤ έχει το δικαίωμα και μόνη της να κρίνει ότι ένα πιστωτικό ίδρυμα είναι σημαντικό. Αυτό γίνεται όταν το τελευταίο έχει ιδρύσει θυγατρικές σε περισσότερα από ένα κράτη μέλη.
- Πιστωτικά ιδρύματα τα οποία ενισχύονται από τον EFSF ή τον ESM.
- Πιστωτικά ιδρύματα τα οποία υπάγονται στα τρία πιο συστημικά σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα ενός κράτος μέλος (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 6, παρ. 4).
- Η ΕΚΤ θα έχει το δικαίωμα να εποπτεύσει είτε κατόπιν δικής της επιλογής είτε μετά από αίτημα ενός κράτος μέλος οποιοδήποτε πιστωτικό ίδρυμα (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 6, παρ. 5β).

Αρχικά η ΕΚΤ έθεσε υπό την εποπτεία της 120 μεγάλα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία σε επίπεδο ενεργητικό καλύπτουν το 80% της ευρωζώνης, τα λοιπά μικρότερα 5.800 πιστωτικά ιδρύματα θα συνεχίζουν να ελέγχονται από τα εθνικά εποπτικά όργανα. Με βάση την παράγραφο 7 του άρθρου 6 του Κανονισμού, η ΕΚΤ θα έπρεπε όπως και έκανε να εκδώσει τους πρώτους μήνες του 2014 ένα Κανονισμό-πλαίσιο ο οποίος θα αναφερόταν στην οριοθέτηση των λεπτομερειών εφαρμογής. Το πλαίσιο εστίαζε και σε πρόσθετες διατάξεις που αναφέρονταν στα ακόλουθα:

1. Στα εγκατεστημένα σε συμμετέχοντα κράτη μέλη

υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων των οποίων η μαμά τράπεζα έχει την έδρα της σε μη κράτη μέλη (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 4, παρ. 2.).

2. Σε πιστωτικά ιδρύματα τα οποία έχουν έδρα σε μη συμμετέχοντα κράτη μέλη, δεδομένου ότι τα τελευταία έχουν την ανάγκη να υπαχθούν τα πιστωτικά τους ιδρύματα στον έλεγχο της ΕΚΤ. Η συγκεκριμένη αρχή έχει ως στόχο της να αναπτυχθούν ευοίωνες σχέσεις μεταξύ της ΕΚΤ και των χωρών που δεν υπάγονται στην νομισματική Ένωση (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 7).

Ο κανονισμός 1024/2013 εστίασε στην ανάπτυξη ειδικών διατάξεων οι οποίες αναφέρονταν στα ακόλουθα (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 8): α) στις διεθνείς σχέσεις της Ε.Ε με χώρες ανά την υφήλιο, β) στις εξουσίες της ΕΚΤ τις οποίες έχει και αναπτύσσει ως εποπτική αρχή (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 9-18), γ) το εποπτικό συμβούλιο της ΕΚΤ. Προτού γίνουν και άλλες αναφορές στο θεσμικό πλαίσιο στήριξης της Ευρωπαϊκής Οικονομίας, θα γίνει μια αναφορά στο εποπτικό συμβούλιο της ΕΚΤ, το οποίο όπως προαναφέρθηκε είναι βασικό όργανο στον έλεγχο των Ευρωπαϊκών τραπεζών. Το συμβούλιο αποτελείται από: α) Τον πρόεδρο ο οποίος δεν ανήκει στο ΔΣ της ΕΚΤ, ενώ επιλέγεται από αυτό, β) Τον Αντιπρόεδρο ο οποίος επιλέγεται από τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής και από το ΔΣ της ΕΚΤ, γ) Τέσσερις (4) εκπρόσωποι της ΕΚΤ και τέλος από έναν εκπρόσωπο ανά εθνική εποπτική αρχή (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 26). Επανερχόμενοι στο κανονισμό, θα πρέπει να αναφερθεί ότι αναφέρεται:

1. Στην τήρηση των διαδικασιών εγγυήσεων για την έκδοση εποπτικών αποφάσεων και την αναφορά παραβάσεων (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 22-23).
2. Στο Διοικητικό Συμβούλιο Επανεξέτασης (Κανονισμός

1024/2013, άρθρο 24).

3. Στην θεσμική ανεξαρτησία της ΕΚΤ (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 19).
4. Στην υποχρεωτική αναφορά της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και προς τα εθνικά κοινοβούλια (Κανονισμός 1024/2013, άρθρα 20, 21, και 29, παρ. 2).
5. Στην ανάπτυξη ενός απορρήτου το οποίο θα ισχύει στις τάξεις του Εποπτικού Συμβουλίου αλλά και στις τάξεις του προσωπικού της ΕΚΤ (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 27).
6. Στην παροχή αναγκαίων πόρων για την άσκηση των ειδικών καθηκόντων, με βάση πάντα τον ευρύτερο προϋπολογισμό, τις ανάγκες της ΕΚΤ και των χωρών της Ευρωζώνης (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 28; Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 29, παρ. 1).
7. Στην δυνατότητα που έχει η ΕΚΤ να μοιράζει το κόστος από ένα πιστωτικό ίδρυμα στο σύνολο των τραπεζών της Ε.Ε (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 30).
8. Στον έλεγχο του ανθρώπινου δυναμικού (Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 31).

Το Νοέμβριο του 2013 αναπτύχθηκε μια συμφωνία ανάμεσα στον Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την ΕΚΤ. Η συμφωνία εστίασε στην ενίσχυση της διαφάνειας αλλά και της λογοδοσίας προς τον εποπτικό όργανο. Μεταξύ άλλων, στην Συμφωνία ορίστηκαν τα ακόλουθα (Europa, 2013):

1. Η ΕΚΤ οφείλει κάθε χρόνο να καταθέτει μια έκθεση προόδου σε σχέση με τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα της. Μέσα από τη παρούσα έκθεση θα κρίνεται ενώ θα αναπτύσσονται και διορθωτικές δράσεις.
2. Η ΕΚΤ πέρα από το εποπτικό όργανο καταθέτει εκθέσεις σε σχέση με τα τραπεζικά συστήματα τα οποία ελέγχει.

3. Η ΕΚΤ παρέχει πληροφορίες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τους τρόπους με τους οποίους εργάζεται, αλλά και για τις δράσεις του Εποπτικού συμβουλίου.
4. Ο Πρόεδρος του Εποπτικού Συμβουλίου οφείλει να παρουσιάζετε ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και να δίνει αναφορά για τις δράσεις του.
5. Ο Πρόεδρος της αρμόδιας επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου οφείλει να συνεργάζεται με τον Πρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου της ΕΚΤ,
6. Η ΕΚΤ οφείλει μέσα σε 5 εβδομάδες να απαντά σε ερωτήματα των ευρωβουλευτών.
7. Η ΕΚΤ θα πρέπει να δουλεύει με διαφάνεια σε σχέση με τις εκκαθαρίσεις των τραπεζών, συγκεκριμένα οφείλει να δίνει ξεκάθαρες πληροφορίες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τον τρόπο με τον οποίο εργάζεται.
8. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σε συνεργασία με το Συμβούλιο έχουν την εξουσία να αποκρίνουν ή να διορίσουν Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο του Εποπτικού Συμβουλίου.

Όπως παρατηρείται με βάση τη μέχρι τώρα ανάλυση η Ευρωπαϊκή Ένωση δεδομένων των λαθών του παρελθόντος, την ευρεία κρίση των οικονομιών των Κρατών-Μελών και ευρύτερα την οικονομική δυσχέρεια που υφίσταται σε όλα τα επίπεδα της Ευρωπαϊκής Οικονομίας ότι στρατηγικά και θεσμικά επιδίωξε αρχικά να διαφυλάξει το τραπεζικό σύστημα, επενδύοντας στην ίδρυση νέων φορέων που σε συνεργασία με την ΕΚΤ έχουν ως βασικό τους στόχο την εποπτεία των τραπεζικών ιδρυμάτων, την οικονομική τους στήριξη και ευρύτερα την απορρόφηση των πιέσεων και το διαμέρισμα τους στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Οικονομίας. Παρακάτω αναφέρονται κάποιες πρόσθετες δράσεις της ΕΚΤ σε σχέση με τον έλεγχο της Ευρωπαϊκής Οικονομίας

στο σύνολο της. Οι δράσεις είναι οι ακόλουθες (European Central Bank, 2013; EE L 176, 2013):

1. Αξιολόγηση κινδύνων με στόχο την εξέταση βασικών κινδύνων που αφορούν τη ρευστότητα, τη μόχλευση και τη χρηματοδότηση των πιστωτικών ιδρυμάτων.
2. Έλεγχος της ποιότητας των δεδομένων που παρουσιάζει το ενεργητικό των τραπεζών με στόχο να υπάρχει διαφάνεια στις τράπεζες.
3. Έλεγχος της ανθεκτικότητας των ισολογισμών των τραπεζών σε σενάρια κρίσης και άλλων ακραίων συμβάντων.

4.3 Θεσμικές εξελίξεις και προοπτικές της οικονομίας

Οι προοπτικές της Ευρωπαϊκής Οικονομίας επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από τη βιωσιμότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και των επενδυτικών επιχειρήσεων καθώς και του ευρωπαϊκού ταμείου το οποίο θα έχει ως στόχο του να καλύπτει τα διάφορα χρηματοδοτικά κενά (Inter-institutional File: 2013/0253, COD). Προκειμένου να αντιμετωπιστούν τα κενά σε θεσμικό επίπεδο ορίστηκαν τα ακόλουθα:

1. Ορίστηκε ένας Ενιαίος Μηχανισμός Διευθέτησης ο οποίος είχε ως στόχο του τη κάλυψη των πιστωτικών ιδρυμάτων στα κράτη μέλη της ευρωζώνης, αλλά την ανάπτυξη ενός Ενιαίου Εποπτικού μηχανισμού. Η ΕΚΤ ως εποπτικό όργανο ορίζει πότε ένα πιστωτικό ίδρυμα έχει οικονομικές δυσκολίες και ευρύτερα δεν είναι βιώσιμο. Σε αυτή τη περίπτωση αναλαμβάνει δράση ώστε να το βοηθήσει να καταστεί βιώσιμο.
2. Η ΕΚΤ παίρνει αποφάσεις σε σχέση με τη θέση ενός πιστωτικού ιδρύματος ενώ καθορίζει και τη χρήση των κατάλληλων εργαλείων για την ενεργοποίηση του Ενιαίου

Ταμείου Διευθέτησης. Οι αποφάσεις παίρνονται άμεσα με στόχο την άμεση επίλυση των προβλημάτων ενός τραπεζικού συστήματος. Πολλές φορές γίνετε προσπάθεια επίλυσης των προβλημάτων εκ των έσω πάντα σε συνεργασία με την ΕΚΤ, όπως έγινε το Μάρτιο του 2013 στη περίπτωση της Κύπρου.

3. Ιδρύεται ένα Ενιαίο Ταμείο Διευθέτησης, το οποίο χρηματοδοτείται με ετήσιες εισφορές από τα πιστωτικά ιδρύματα με άδεια λειτουργίας στο έδαφος των συμμετεχόντων κρατών μελών. Στόχος του καθίσταται να λειτουργεί εγγυητικά αλλά και υποστηρικτικά σε όλα τα προβλήματα τα οποία αναπτύσσονται σε οικονομικό και τραπεζικό (European Commission, 2013). Κλείνοντας την ενότητα θα πρέπει να αναφερθεί ότι σήμερα είναι πια δεδομένο ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκει να εναρμονίσει όλα τα τραπεζικά συστήματα με στόχο τη μείωση των κινδύνων, την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Οικονομίας και ευρύτερα την αύξηση των εσόδων.

4.4 Η εγγύηση των τραπεζικών καταθέσεων ως μέσω ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Οικονομίας

Η Ευρωπαϊκή Ένωση για να δώσει ακόμα μεγαλύτερες προοπτικές στην Ευρωπαϊκή οικονομία εστίασε στην ανάπτυξη ενός ενιαίου συστήματος εγγύησης καταθέσεων, το οποίο θα αποτελεί ένα τρίτο βασικό συστατικό στοιχείο της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης.

Στο τομέα αυτό έχουν γίνει κάποιες κινήσεις όμως δεν έχει υλοποιηθεί συνολικά μέσα από ένα καλά δομημένο σχέδιο. Το παρόν σχέδιο είναι σε πρώιμο στάδιο, το σίγουρο είναι ότι σύντομα θα υλοποιηθεί. Μέσα στο 2014 υιοθετήθηκε η οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου EcoFin για την κατάργηση της Οδηγίας 94/19/ΕΚ των ίδιων οργάνων

Με βάση τη συγκεκριμένη Οδηγία δόθηκε η δυνατότητα

για εναρμόνιση των κανόνων που διέπουν τα εθνικά συστήματα εγγύησης καταθέσεων με στόχο την ενίσχυση της ενιαίας τραπεζικής αγοράς. Στο Πίνακα 4.3 παραθέτονται στοιχεία για το συγκεκριμένο πεδίο (European Commission, 2013a).

Πίνακας 4.3 Οι πηγές των βασικών συστατικών στοιχείων της Ευρωπαϊκής Τραπεζικής Ένωσης

Ευρωπαϊκοί φορείς	Ενιαίος Εποπτικός Μηχανισμός: Κανονισμός 1024/2013 του Συμβουλίου EcoFin	Ενιαίος Μηχανισμός Διευθέτησης και Ενιαίο Ταμείο Διευθέτησης: Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου EcoFin (αναμένεται το 2014)	Καμία πρωτοβουλία ακόμα
Εναρμόνιση κανόνων ουσιαστικού δικαίου (single rulebook)	• Κανονισμός 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου EcoFin (CRR)	Πρόταση Οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου EcoFin	Οδηγία 94/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου EcoFin

	<ul style="list-style-type: none"> • Οδηγία 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου EcoFin (CRD IV) 	(αναμένεται το 2014)	(αναμένεται να αντικατασταθεί από νέα Οδηγία το 2014)
--	--	----------------------	---

Πηγή: Γκόρτσος, Χ.(2013) *Η πορεία προς την «Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση»: θεσμικές και κανονιστικές διαστάσεις και οι επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος*, Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών,36

Με βάση τα παραπάνω διαπιστώνεται ότι μέσα από τη προστασία των καταθέσεων, η Ευρώπη θα γίνει ένας χώρος υποδοχής επενδύσεων και καταθέσεων, πράγμα που θα τη βοηθήσει να καταστεί ακόμα πιο ισχυρή σε οικονομικό επίπεδο, αλλά και να βοηθήσει τα Κράτη-Μέλη να γίνουν πιο ανταγωνιστικά αλλά και να αποκτήσουν μια πιο δυναμική σχέση στη διεθνή αγορά.

Επίλογος-Συμπεράσματα

Με βάση τη παραπάνω ανάλυση γίνεται κατανοητό ότι η οικονομική κρίση, ανάγκασε την Ε.Ε και τα εντεταλμένα όργανα της να δουν από μια άλλη οπτική τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Οικονομίας και ειδικά του τραπεζικού συστήματος. Σήμερα η Ε.Ε επιδιώκει να ενισχύσει την οικονομία της, να προστατέψει τις τράπεζες των κρατών μελών, να προστατέψει τις καταθέσεις και τέλος να καταστήσει τις χώρες της Ευρωζώνης κέντρο υποδοχής για χώρες εκτός Ευρώπης. Μέσα από τη παρούσα μελέτη μπορεί κάποιος να οδηγηθεί αρχικά σε κάποια σημαίνοντα συμπεράσματα τα οποία είναι τα ακόλουθα:

1. Η Ευρώπη σήμερα προσπαθεί σταδιακά να αναπτύξει περεταίρω την ΕΚΤ, καθιστώντας την ένα υποστηρικτικό, ελεγκτικό αλλά οικονομικό όργανο, το οποίο θα επιδιώξει να βοηθήσει στη μείωση των δημοσίων χρεών, στη μείωση των τραπεζικών ελλειμμάτων αλλά και στην ανάπτυξη μια στρατηγική σταθεροποίησης του ευρώ και ευρύτερα της ευρωζώνης.
2. Η ίδρυση του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού, θα βοηθήσει τις ευρωπαϊκές τράπεζες να σταθεροποιηθούν. Το όργανο αυτό θα κάνει ίση κατανομή των κεφαλαίων ενώ θα δώσει και περιθώρια ανάπτυξης.
3. Επίδραση των κρατών μελών στα πιστωτικά ιδρύματα. Συγκεκριμένα τα πιστωτικά ιδρύματα θα υπάγονται πέρα από το Ευρωπαϊκό ελεγκτικό όργανα και σε εθνικά, τα οποία θα βοηθούν στην ανάπτυξη πιο ολοκληρωμένης στρατηγικής και ευρύτερα μια πιο ολοκληρωμένης πολιτικής στα πλαίσια αντιμετώπισης κρίσεων, αλλά και στα πλαίσια ανάγκης λειτουργίας μέσα από νόμιμες και υγιείς διαδικασίες. Σημαντικό στοιχείο είναι η ανεξαρτητοποίηση των τραπεζών από το κράτος, μια και ο κυρίως έλεγχος θα γίνεται σε επίπεδο Ευρώπης, φυσικά

θα υπάρχουν και τα εθνικά ελεγκτικά όργανα για καλύτερη πληροφόρηση της ΕΚΤ.

4. Αναγωγή της ΕΚΤ σε μια εποπτική αρχή των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν έδρα τους στην Ευρωζώνη. Η δράση αυτή έχει θετικά στοιχεία μια και η τελευταία έχει την απαραίτητη τεχνογνωσία προκειμένου να ασκεί έλεγχο. Η ΕΚΤ είναι το καταλληλότερο όργανο και το απέδειξε από τη μια με συμβολής της στην αντιμετώπιση της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης και από την άλλη με την συμβολή της στην αντιμετώπιση της δημοσιονομικής κρίσης στην ευρωζώνη.

Είναι σημαντικό συμπερασματικά να αναφερθεί ότι οι νέοι ρόλοι της ΕΚΤ ενέχουν και αυξημένους κινδύνους. Συγκεκριμένα οι κίνδυνοι αυτοί είναι οι ακόλουθοι:

1. Η εμπλοκή της ΕΚΤ και η ενίσχυση του ρόλου της έναντι των λοιπών εκλεκτικών φορέων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο θα εγείρει συγκρούσεις, οι οποίες θα απορρέουν από το κατά πόσο η ΕΚΤ ως νομισματική αρχή θα είναι σε θέση να είναι αμερόληπτη και να παίρνει δίκαιες αποφάσεις.
2. Η εμπλοκή της ΕΚΤ μπορεί να οδηγήσει κάποια πιστωτικά ιδρύματα σε αδιέξοδο λόγω πλημμελών εφαρμογών των καθηκόντων της. Συγκεκριμένα δεν πρέπει να παρθεί ως δεδομένο ότι η ΕΚΤ δεν κάνει λάθη, διότι αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αδιέξοδες καταστάσεις. Η ΕΚΤ πρέπει να είναι πολύ προσεχτική μέσω των στελεχών της, θα πρέπει να είναι καλά πληροφορημένη και να συνεργάζεται επιτυχώς με τα εθνικά όργανα ώστε να είναι αποτελεσματική σε επίπεδο αποφάσεων.

Η επίτευξη του νέου σχεδιασμού ως μέσω ενίσχυσης των προοπτικών της οικονομίας θα επηρεαστεί και από τις μελλοντικές εξελίξεις στα πλαίσια της Ε.Ε ιδιαίτερα σε θεσμικό

και πολιτικό επίπεδο. Η Ε.Ε έχει να αντιμετωπίσει πολλά οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα, ενώ έχει πολλά ανοιχτά μέτωπα όπως το μεταναστευτικό ζήτημα.

Αυτό σημαίνει ότι είναι αναγκαίο να είναι προσεχτική ώστε να μην βρεθεί σε αδιέξοδο έχοντας πολλά πεδία να αντιμετωπίσει. Η Ε.Ε δεν αρκεί να προβεί σε ελεγκτικές δράσεις για να επιλύσει τα οικονομικά της προβλήματα, το βασικό είναι να αναπτύξει μια δίκαιη στρατηγική η οποία θα βασίζεται σε δίκαιους νόμους και να δίνει βαρύτητα πέρα από την οικονομία και σε κοινωνικά, πολιτικά αλλά και άλλα ζητήματα που αν διευθετηθούν στο σύνολο τους, τότε θα αρχίσει να λειτουργεί πολύ καλύτερα, πιο ανταγωνιστικά αλλά και περισσότερα νομότυπα το συνολικό ευρωπαϊκό γίγνεσθαι ενώ θα υπάρχουν και πολλά περιθώρια ανάπτυξης και θετικών προοπτικών για το μέλλον.

Βιβλιογραφία

Ελληνική

Euroopa. (2014) Εισαγωγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Ανάκτηση από: http://europa.eu/index_el.htm [31-7-2015]

Stephanou C.A., (2002), Ευρωπαϊκή Ένωση-Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση. Σάκκουλας.

Ανδρουτσόπουλος, Θ. (2007), Εξαγορές και Συγχωνεύσεις ελληνικών τραπεζών, τεύχος,338, Χρήμα

Βαληνάκης, Γ. (2008), «Σημαντικό Βήμα στο δρόμο για την Ευρώπη». Η Συνθήκη της Λισσαβόνας Η νέα Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το κοινό σχέδιο για το μέλλον της Ευρώπης, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Βενιζέλος Ε., (2003), Η πρόκληση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος, Σάκκουλας.

Βενιζέλος Ε., (2005), Η προοπτική ενός Συντάγματος για την Ευρώπη. Εισήγηση σε Διεθνές συνέδριο του Τομέα Δημοσίου Δικαίου και Πολιτικής Επιστήμης Τμήμα Νομικής ΑΠΘ με τίτλο «Το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα ως πρόκληση για την συνταγματική θεωρία.

Βλασταράκης Μ., (2009), Στρατηγικές στο Τραπεζικό Κλάδο, Ανάκτηση από <http://www.tovima.gr/default.asp?pid=84&eid=293> [2015]

Γεωργόπουλος Δ., (2008), Το ελληνικός Πιστωτικό Σύστημα,Ελευθεροτυπία

Γκόρτσος, Χ.(2013) Η πορεία προς την «Ευρωπαϊκή Τραπεζική Ένωση»: θεσμικές και κανονιστικές διαστάσεις και οι επιπτώσεις στην ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γκόρτσος, Χρ. Βλ., (2007), Η έννοια του Χρηματοπιστωτικού Ομίλου Ετερογενών Δραστηριοτήτων (ΧΟΕΔ) σύμφωνα με

το κοινοτικό δίκαιο, στον συλλογικό τόμο (επιμέλεια Γ. Ζαββός και Ι. Αυγερινός), Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις τράπεζες και τις κεφαλαιαγορές: Νομικό πλαίσιο και ανάπτυξη, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, σελ. 141-167.

Γκόρτσος, Χρ. Βλ., (2008α), Η Επιτροπή Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας (“CEBS”), «πρόδρομος» μιας υπερεθνικής εποπτικής αρχής του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα;, Χρηματοπιστωτικό Δίκαιο, τεύχος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ. 5-27.

Γκόρτσος, Χρ. Βλ., (2008β), Η προοπτική της θεσμοθέτησης υπερεθνικών εποπτικών αρχών του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, στον συλλογικό τόμο: Ενιαία εποπτεία του χρηματοπιστωτικού τομέα – Τιτλοποίηση απαιτήσεων, Πρακτικά 1ου Ετήσιου Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρείας Τραπεζικού Δικαίου και Δικαίου της Κεφαλαιαγοράς, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ. 41-80.

Γκόρτσος, Χρ. Βλ., (2010), Η αναπροσαρμογή του πλαισίου άσκησης εποπτείας στο ευρωπαϊκό χρηματοπιστωτικό σύστημα σύμφωνα με την «έκθεση De Larosière», Τιμητικός Τόμος Γεωργίου Δ. Καλλιμόπουλου, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή, σελ. 73-125 (προδημοσιευμένο στο Χρηματοπιστωτικό Δίκαιο, 2009, τεύχος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ. 5-27).

Γκόρτσος, Χρ. Βλ., (2011α), Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών μέσα στο «Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας», Χρηματοπιστωτικό Δίκαιο, τεύχος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ. 56-84.

Γκόρτσος, Χρ. Βλ., (2011β), Εισαγωγή στο διεθνές

χρηματοπιστωτικό δίκαιο: το διεθνές τραπεζικό δίκαιο μέσα στο σύστημα του διεθνούς χρηματοπιστωτικού δικαίου, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.

Γκόρτσος, Χρ. Βλ., (2012), «Βασιλεία ΙΙΙ»: η αναθεώρηση του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου της Επιτροπής της Βασιλείας για την Τραπεζική Εποπτεία με στόχο την ενδυνάμωση της σταθερότητας του διεθνούς τραπεζικού συστήματος, Τιμητικός Τόμος Νικόλαου Κ. Ρόκα: Festschrift für Nikolaos K. Rokas, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ. 200-241 (προδημοσιευμένο στο Χρηματοπιστωτικό Δίκαιο, 2011, τεύχος 1, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ. 5-28).

Δημητρόπουλος, Ανδρέας Γ., Το Σύνταγμα ως βάση της έννομης τάξης, 2002. Εκδόσεις: Σάκκουλας.

Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς 2007 – 2013, Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών

Ελληνική Ένωση Τραπεζών, (2013), Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα το 2011 και το 2012, Ιανουάριος

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, (2014), Αριθμός πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ε.Ε, όπως αναφέρεται στο Αθηναϊκό-Μακεδονικό πρακτορείο ειδήσεων, Ανάκτησης από <http://www.amna.gr/> [2015]

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, 28/29 Ιουνίου 2012, EUCO 76/4/12, παρ. 4, β' υποπαράγραφος.

Ιωακειμίδης Α., (2005), Ευρωπαϊκό σύνταγμα και ευρωπαϊκή ενοποίηση. Συμβολή στην κατανόηση και ερμηνεία της συνταγματικής συνθήκης, Θεμέλιο.

Ιωακειμίδης Ι.Π., (2008), Η συνθήκη της Λισσαβόνας, Θεμέλιο.

Ιωακειμίδης Π.Κ. (2007), Η θέση της Ελλάδας στο Διεθνές, Ευρωπαϊκό και Περιφερειακό Σύστημα. Αθήνα: Θεμέλιο.

- Καζάκος Π. (2007), Μια πρώτη Αποτίμηση της 'Μεταρρυθμιστικής Συνθήκης, Δελτίο Ανάλυσης ΥΠΕΞ/Επιστημονικό Κέντρο Ανάλυσης και Σχεδιασμού, ειδικό τεύχος 30 Δεκεμβρίου 2007: σελ. 8-21.
- Καμάρας Δ., (2009), Η οικονομία της Ελλάδος, Η Καθημερινή, ειδική έκδοση, Ιούλιος 2009)
- Καραμούζης, Ν. Β. και Γκ. Α. Χαρδούβελης, (2011, επιμέλεια), Από τη διεθνή κρίση στην κρίση της ευρωζώνης: Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον;, Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη, Αθήνα.
- Καρράς Κ., (2008), Το τραπεζικό σύστημα, Καθημερινή
- Κωστόπουλος Γ., (2008), Τραπεζικό Σύστημα, Ανάκτηση στις 5-7-2010 από <http://www.tovima.gr/default.asp?pid=84&eid=293>
- Μούσης Ν.Σ., (2005), Η Ευρωπαϊκή Ένωση: Δίκαιο, οικονομία, πολιτική, Παπαζήσης.
- Μουτσάτσος Δ., (2007), Νέα Ευρωπαϊκή Ένωση Οργάνωση και πολιτικές: 50 έτη , Θεμέλιο.
- Πανταζόπουλος Ν., (1999), Ευρωπαϊκή Ένωση- Δίκαιο και νομοθεσία. Δίκαιο Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Σάκκουλας.
- Παπαδάκης, Β.(2007). Στρατηγικές των Επιχειρήσεων-Διεθνής Εμπειρία. Αθήνα: Μπένος
- Παπαδάκης, Β., & Θάνος, Ι. (2008). Εξαγορές και Συγχωνεύσεις. Η Ελληνική Εμπειρία, Επιστημονικό Μάρκετινγκ, Μάρτιος,
- Παπαδημητρίου Δ., (2002), Η Συνταγματοποίηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Παπαζήση.
- Ράπανος, Β. και Γ. Καπλάνογλου, (2011), Οικονομική κρίση και δημοσιονομική πολιτική: Η περίπτωση της Ελλάδας, στον συλλογικό τόμο: Καραμούζης, Ν. Β. και Γκ. Α.

- Χαρδούβελης (επιμέλεια), Από τη διεθνή κρίση στην κρίση της ευρωζώνης: Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον;, Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη, Αθήνα, σελ. 229-266.
- Ρόκας, Ν. Κ. και Χρ. Βλ. Γκόρτσος, (2012), Στοιχεία τραπεζικού δικαίου: Δημόσιο & Ιδιωτικό Τραπεζικό Δίκαιο, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα.
- Υγουρίτσας Χ., Συνταγματικόν Δίκαιον, τ. Α, 1965.
- Σκανδάμης, Νίκος, Ευρωπαϊκό Δίκαιο, Αθήνα-Κομοτηνή 2003.
- Στεργίου Α., Πεχλιβανίδης Ι., Καρακάσης Θ., (2009), Τραπεζικός Κλάδος, Η Καθημερινή, ειδική έκδοση, Ιούλιος 2009
- Τράπεζα της Ελλάδος., (2008), Ανασκόπηση δράσεων για την αντιμετώπιση της διεθνούς κρίσης, Ανάκτηση από http://portal.kathimerini.gr/4dcgi/_w_articles_kathbreak_1_16/04/2009_275716, [2015]
- Τσάτσος Δ., (2004), Ψήφισμα της 24.9.2003: έκθεση, ΕΕ C 77 Ε της 26.3.2004, σελ. 255.
- Τσουκαλάς Α(2005), Τώρα τι κάνουμε χωρίς το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα, Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής.
- Χαρδούβελης, Γ.Α., (2009), Η χρηματοοικονομική κρίση και το μέλλον της παγκόσμιας οικονομίας. Eurobank EFG Economic Research: Η κρίση του 2007-2009: τα αίτια, η αντιμετώπιση, οι προοπτικές, Vol.4, No.8, pp.19-43
- Χαρδούβελης, Γκ. Α., (2011), Το χρονικό της διεθνούς και της συνακόλουθης ελληνικής και ευρωπαϊκής κρίσης: Αίτια, αντιδράσεις, επιπτώσεις, προοπτική, στον συλλογικό τόμο: Καραμούζης, Ν. Β. και Γκ. Α. Χαρδούβελης (επιμέλεια), Από τη διεθνή κρίση στην κρίση της ευρωζώνης: Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον;, Εκδοτικός Οργανισμός Λιβάνη,

Αθήνα, σελ. 31-128.

Χαρδούβελης, Γκ. Α., Χρ. Βλ. Γκόρτσος, (2011, επιμέλεια), Η διεθνής κρίση, η κρίση στην ευρωζώνη και το ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα, έκδοση Ελληνική Ένωση Τραπεζών, Αθήνα.

Χατζηεμμανουήλ, Χ., (2008), Οργανωτική διάρθρωση της εποπτικής λειτουργίας στον χρηματοπιστωτικό τομέα: η διεθνής συζήτηση, στον συλλογικό τόμο: Ενιαία εποπτεία του χρηματοπιστωτικού τομέα - Τιτλοποίηση απαιτήσεων, Πρακτικά 1ου Ετήσιου Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρείας Τραπεζικού Δικαίου και Δικαίου της Κεφαλαιαγοράς, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα, σελ. 3-13.

Χατζηεμμανουήλ, Χ., (2012), Οι τράπεζες και η κρίση του ευρώ: Πώς μια Τραπεζική Ένωση μπορεί να δώσει λύση στα προβλήματα της ευρωζώνης, Foreign Affairs, The Hellenic Edition, Αύγουστος-Σεπτέμβριος, σελ. 62-81.

Ξενόγλωσση

Aharon, D.Y., Gaviious, I., and Yosef, R. (2010), “Stock market bubble effects on mergers and acquisitions. The Quarterly Review of Economics and Finance, Vol.50, No.4, p. 456–470

Allen, F., Carletti, E. and J. Gray, (2013), Political, Fiscal and Banking Union in the Eurozone?, FIC Press, Wharton Financial Institutions Center, Philadelphia, USA.

- Andenas, M., Gormley, L., Hadjiemmanuil, Ch. and I. Harden, (1997), Banking Supervision, the Internal Market and European Monetary Union, in Andenas, M., Gormley, L., Hadjiemmanuil, C. and I. Harden (eds), European Economic and Monetary Union - The Institutional Framework, Chapter Eleven, International Banking, Finance and Economic Law Series, Kluwer Law International, United Kingdom, pp. 373-417.
- Aspinwall, M., & Greenwood, J. (2013). Collective action in the European Union: interests and the new politics of associability. Routledge.
- Ban, C. (2013). Management and Culture in an Enlarged European Commission: From Diversity to Unity?. Palgrave Macmillan.
- Beck, T., (2012), Banking Union for Europe. Risks and Challenges, Centre for Economic Policy Research (CEPR), London, UK.
- Bellamy, R., & Weale, A. (2015). Political legitimacy and European monetary union: contracts, constitutionalism and the normative logic of two-level games. Journal of European Public Policy, (ahead-of-print), 1-18.
- Bofinger, P., Bush, Cl. M., Feld, L. P., Franz, W. and C. M. Schmidt, (2012), From the internal market to a banking union: A proposal by the German Council of Economic Experts, VOX, 12 November.
- Borrell J.,(2005), TO Ευρωπαϊκό Σύνταγμα: Η ώρα των Λαών, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- Bowles, J. (2012). Mergers and Acquisitions. The Encyclopedia of Human Resource Management: Short Entries, 270-274.
- Bulmer, S., & Wessels, W. (2001). The European Council.

Macmillan.

Carmassi, J., Di Noia, C. and S. Micossi, (2012a), Banking Union in the Eurozone and the EU, VOX, 13 June.

Carmassi, J., Di Noia, C. and S. Micossi, (2012b), Banking Union: A federal model for the European Union with prompt corrective action, CEPS Policy Brief, No 282, 18 September. Central Bank Governance Group, (2011), Central Bank Governance and Financial Stability, Report, Bank for International Settlements, May.

Carrera, S., Fuster, G. G., Guild, E., De Hert, P., Jeandesboz, J., & Papakonstantinou, V. (2011). Towards a new EU legal framework for data protection and privacy: Challenges, principles and the role of the European Parliament. Policy Department C, Citizens' Rights and Constitutional Affairs, Directorate-General for Internal Policies, European Parliament.

Castells, M., Caraça, J., & Cardoso, G. (2012). Aftermath: the cultures of the economic crisis, Oxford University Press.

Chen, J., Kannan, P., Loungani, P., Trehan, B., Chinn, D. A. M., Ranciere, R., & West, K. (2012). International Monetary Fund.

Christian N., (2002), Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Φρανκφούρτη.

Cini, M., & Borragan, N. N. P. (2013). European union politics. Oxford University Press.

Claessens, S., & Forbes, K. (2013). International financial contagion. Springer Science & Business Media.

Claessens, S., Herring, R. J. and D. Schoenmaker, (2010), A Safer World Financial System: Improving the Resolution of Systemic Institutions, Geneva Reports on the World

- Economy, no 12, International Centre for Monetary and Banking Studies, Centre for Economic Policy Research, London, UK.
- Constâncio, V., (2012), Towards a European Banking Union, European Central Bank, Frankfurt am Main, 7 September.
- Copsey, N. (2012). The Polish left and the European Constitution.
- Corbett R and Mendez I.V., (2008), Αναφορικά με τη συνθήκη της Λισσαβόνας, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, σελ. 4-8.
- Corbett, R., De Vigo,I. (2008), Μια Συνθήκη για Μεγαλύτερη Αποτελεσματικότητα των Θεσμών. Η Συνθήκη της Λισσαβόνας. Η νέα Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το κοινό σχέδιο για το μέλλον της Ευρώπης, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Council of the European Union, (2009), Brussels European Council: 19/20 March 2009: Presidency Conclusions, European Council.
- Darvas, Zs. and G. B. Wolff, (2013), Should non-Euro Area countries join the single supervisory mechanism?, Bruegel Policy Contribution, Issue 2013/06, March.
- Darvas, Zs. and S. Merler, (2013), The European Central Bank in the Age of Banking Union, Bruegel Policy Contribution, Issue 2013/13, October.
- Davies, B., (2015), The Struggle for EU Legitimacy: Public Contestation, 1950–2005. West European Politics, 38(1), 257-258.
- Davies, H. and D. Green, (2010), Global Financial Regulation. The Essential Guide, Polity Press, Cambridge, UK - Malden, USA.

- De Grauwe, P. (2012), In search of symmetry in the eurozone. CEPS Policy Brief, (268).
- De Grauwe, P. and Y. Ji, (2013), Strong governments - weak banks, CEPS Policy Brief, No 305, 25 November.
- De Grauwe, P., (2013), The European Central Bank as Lender of Last Resort in the government bond markets. CESifo economic studies, 59(3), 520-535.
- De Haas, R., & Van Horen, N. (2012). Running for the exit? International bank lending during a financial crisis. Review of Financial Studies, hhs113.
- De Haas, R., & Van Horen, N. (2012a). Bank Funding Constraints and International Shock Transmission during the 2007-09 Crisis.
- DeLong, J. B., Summers, L. H., Feldstein, M., & Ramey, V. A. (2012). Fiscal policy in a depressed economy [with comments and discussion]. Brookings Papers on Economic Activity, 233-297.
- Duff, A., (2008), True Guide to the Treaty of Lisbon, Alliance of Liberals and Democrats for Europe, Βρυξέλλες.
- EC, A pocketbook of enterprise policy indicators, 2012
- Eckhardt, Ph., (2013), Bankenabwicklungs-mechanismus mit Mängeln, die Bank, Zeitschrift für Bankpolitik und Praxis, S. 35-37.
- Egeberg, M., (2014), The European Commission and Bureaucratic Autonomy: Europe's Custodians
- Eichengreen, B., Feldmann, R., Liebman, J., von Jürgen, H. and Ch. Wyplosz, (2011), Public Debts: Nuts, Bolts and Worries, Geneva Report on the World Economy 13, International Center for Monetary and Banking Studies

- (ICMB), Geneva, Switzerland.
- Eijffinger, S. and R. Nijskens, (2012), Banking union and ambiguity: Dare to go further, VOX, 23 November.
- Europa.(2013) Available at:
<http://www.ecb.europa.eu/ssm/establish/html/index.en.html>,
[7-8- 2015].
- European Central Bank (2013): Note: Comprehensive Assessment, October 2013.
- Ferran, E. and V. Babis, (2013), The European Single Supervisory Mechanism, Legal Studies Research Paper Series, no. 10/2013, University of Cambridge, March, available at: <http://ssrn/abstract-2224538>.
- Ferry J.M., (2006), Το ζήτημα του ευρωπαϊκού κράτους, Παπαζήσης.
- Follesdal, A., (2011), Drafting a European Constitution Challenges and Opportunitites. ConWEB Online-Constitutionalism Web Papers, University of Manchester School of Law, (4).
- Galpin, T. J. (2014). The complete guide to mergers and acquisitions: Process tools to support M&A integration at every level. John Wiley & Sons.
- Gandrud, C. and M. Hallerberg, (2014), Supervisory transparency in the European Banking Union, Bruegel Policy Contribution, Issue 2014/01, January.
- Geva, B., (2013), Systemic risk and financial stability: the evolving role of the Central Bank, Journal of International Banking Law and Regulation, Issue 10, pp. 403-417.
- Gilpin, R. (2011). Global political economy: Understanding the international economic order. Princeton University Press.
- Goodhart, C. A. E. and D. Schoenmaker, (1993), Institutional

- Separation between Supervisory and Monetary Agencies, in Goodhart, C. A. E. (editor), *The Central Bank and the Financial System*, Macmillan Press, London.
- Goodhart, C. A. E., (2000), *The Organizational Structure of Banking Supervision*, Financial Stability Institute, Bank for International Settlements, No. 1, Basel, October.
- Gortsos, C. V., (2010), *The supervision of Financial Conglomerates under European Financial Law (Directive 2002/87/EC)*, *Banking & Financial Law Review*, 25, pp. 295-313.
- Gortsos, C. V., (2011), *The European Banking Authority within the European System of Financial Supervision*, ECEFIL Working Papers, No. 1, August, available at: http://www.ecefil.eu//UplFiles/wps/WORKING%20PAPER%20SERIES%202011_1.pdf.
- Gortsos, C. V., (2012a), *Current Developments in European Banking Law*, ECEFIL Working Papers, No. 5, July, available at: http://www.ecefil.eu//UplFiles/wps/WORKING%20PAPER%20SERIES%202012_5.pdf.
- Gortsos, C. V., (2012b), *Fundamentals of Public International Financial Law: International Banking Law within the System of Public International Financial Law*, *Schriften des Europa-Instituts der Universitäts des Saarlandes - Rechtswissenschaft*, Nomos Verlag, Baden-Baden.
- Gortsos, C. V., (2013a), *The ‘single supervisory mechanism’: a major building block towards a European Banking Union (the full Europeanisation of the ‘bank safety net’)*, *Journal of Financial Law*, 1st quarter, Nomiki Bibliothiki, Athens, pp. 5-22.

- Gortsos, C. V., (2013b), Banking Law and Capital Markets Law: International, European and national regulatory developments (regular edition in collaboration with C. Livada), Journal of Financial Law, 1st quarter, Nomiki Bibliothiki, Athens, pp. 65-106.
- Goyal, R., Brooks, P. K., Pradhan, M., Tressel, Th., Dell'Ariccia, G., Leckow, R., Pazarbasioglu, C. and IMF Staff Team, (2013), A Banking Union for the Euro Area, IMF Staff Discussion Note, SDN/13/01, International Monetary Fund, February.
- Grauwe, P., (1994). The Economics of Monetary Integration. Oxford University Press.
- Griffith-Jones, S., & Tyson, J. (2013). The European Investment Bank: Lessons for Developing Countries, WIDER Working Paper.
- Group of Thirty, (2008), The Structure of Financial Supervision - Approaches and Challenges in a Global Marketplace, Group of Thirty, Washington D.C.
- Grubel, H. G., (1979), A Proposal for the Establishment of an International Deposit Insurance Corporation, Essays in International Finance, No. 133, Princeton, N. J., Princeton University, International Finance Section.
- Hadjiemmanuil, Ch., (2006), Economic and Monetary Union, Chapter 12, in Chalmers, D., Hadjiemmanuil, Ch., Monti, G. and A. Tomkins (editors), European Union Law, Cambridge University Press, p. 506-560.
- Hall, P. A., (2012), The economics and politics of the Euro crisis. German Politics, 21(4), 355-371.
- Hallerberg, M., Marzinotto, B., & Wolff, G. B. (2011). How effective and legitimate is the European semester?

- Increasing the role of the European parliament (No. 2011/09), Bruegel Working Paper.
- Hansen, A. H. (2013). *Fiscal Policy & Business Cycles*. Routledge.
- Herring, R.J. and J. Carmassi, (2008), *The Structure of Cross-Sector Financial Supervision, Financial Markets, Institutions & Instruments*, Vol. 17, No. 1, February.
- Hix, S., & Høyland, B. (2011). *The political system of the European Union*. Palgrave Macmillan.
- Hix, S., & Høyland, B., (2013), *Empowerment of the European parliament*. *Annual Review of Political Science*, 16, 171-189.
- Holmes, M., & Roder, K., (2012), *The Left and the European Constitution: From Laeken to Lisbon*. Manchester University Press.
- House of Lords, (2012), *European Banking Union: Key Issues and Challenges*, 7th Report of Session 2012-13, European Union Committee, HL Paper 88, London.
- Houston, J. F., Lin, C., & Ma, Y. (2012). *Regulatory arbitrage and international bank flows*. *The Journal of Finance*, 67(5), 1845-1895.
- Howarth, D., & Quaglia, L. (2013). *Banking on stability: the political economy of new capital requirements in the European Union*. *Journal of European Integration*, 35(3), 333-346.
- http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-1140_en.htm?locale=en
- http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-1176_en.htm
- Huertas, Th., (2013), *Banking Union*, *Bank of Spain Review*, 20 March.

- Inter-institutional File: 2013/0253(COD), Brussels, 17 December 2013.
- Johnston, M. T., (1994), *The European Council: Gatekeeper of the European Community*. Westview Press.
- Kassim, H., Peterson, J., Bauer, M. W., Connolly, S., Dehousse, R., Hooghe, L., & Thompson, A., (2013), *The European Commission of the twenty-first century*. Oxford University Press.
- Lane, P. R. (2012). *The European sovereign debt crisis*. *The Journal of Economic Perspectives*, 26(3), 49-67.
- Lastra, R. M. and J. V. Louis, (2013), *European Economic and Monetary Union: History, Trends, and Prospects*, *Yearbook of Economic Law*, pp. 1-150.
- Lastra, R. M., (2006), *Legal foundations of international monetary stability*, Oxford University Press, Oxford-New York.
- Lastra, R. M., (2013), *Banking Union and Single Market: Conflict or Companionship?*, *Fordham International Law Journal*, Volume 36, pp. 1189-1223.
- Lewenhak, S., (2012), *The Role of the European Investment Bank (RLE Banking & Finance)*. Routledge.
- Louis, J. V., (2009), *L'Union européenne et sa monnaie*, in *Commentaire J. Megret: Integration des marchés financiers*, 3e édition, Institut d'Etudes Européennes, Editions de l'Université de Bruxelles, Bruxelles.
- Mattila, M., (2004), *Contested decisions: Empirical analysis of voting in the European Union Council of Ministers*. *European Journal of Political Research*, 43(1), 29-50.

- Mc Daniel, C., & Gates, R., (1995), “Marketing Research Essentials”, West Publishing Company
- Mendez V., (2005), έκθεση και ψήφισμα για Ε.Ε, σελ. 88.
- Merler, S. and G. B. Wolf, (2013), Ending Uncertainty: Recapitalisation under European Central Bank, Bruegel Policy Contribution, Issue 2013/18, December.
- Mersch, Y., (2013), The Banking Union - a European Perspective: reasons, benefit and challenges of the Banking Union, speech at the seminar ‘Auf dem Weg zu mehr Stabilität - Ein Dialog über die Ausgestaltung der Bankenunion zwischen Wissenschaft und Praxis” organized by Europolis and Wirtschaftswoche, Berlin 5 April.
- Millar, A., (2012), EU Banking Union - Operational Issues and Design Considerations, Report prepared for the International Regulatory Strategy Group (IRSG), City of London, London, October.
- Mody, A., (2013), A Schuman compact for the Euro Area, Bruegel Essay and Lecture Series, Brussels, Belgium.
- O’Neill, J., (2011), «Κρίση και οικονομικός κύκλος: η άποψη της αγοράς», Άρθρο Α.2, Από τη διεθνή κρίση στην κρίση της Ευρωζώνης και της Ελλάδας: Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον;, Επιμέλεια Νικόλαος Β. Καραμούζης και Γκίκας Α.Χαρδούβελης, Εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα
- Peters, B. G., (2015), The European Commission: new perspectives on the EU executive. In 22nd International Conference of Europeanists. Ces.
- Pisani-Ferry, J. and G. B. Wolff, (2012), The fiscal implications of a banking union, Bruegel Policy Brief, Issue 2012/02, September.
- Pisani-Ferry, J., Sapir, A., Veron, N. and G. B. Wolff, (2012),

- What kind of European banking union, Bruegel, D121, A-2012, 25 June.
- Rimkutė, D., & Haverland, M., (2014), How does the European Commission use scientific expertise? Results from a survey of scientific members of the Commission's expert committees. *Comparative European Politics*.
- Roberts, A., Wallace, W., Moles, P. (2012). *Merger and Acquisitions*. Edinburgh Business School.
- Rodrigues, J. N., (2014), The "european constitution" and the space of freedom, security and justice. *European Scientific Journal*, 10.
- Sapir, A. and G. B. Wolf, (2013), The neglected side of banking union: reshaping Europe's financial system, Note for the informal EcoFin 13/14 September, Vilnius.
- Schoenmaker, D., (2012), Macroprudential Supervision in Banking Union, *VOX*, 9 December. Seelig, S. and A. Novoa, (2009), Governance Practices at Financial Regulatory and Supervisory Agencies, IMF Working Paper WP/09/135, available at: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2009/wp09135.pdf>.
- Smits, R., (1997), *The European Central Bank - Institutional Aspects*, Kluwer Law International, The Hague.
- Smits, R., (2005), The role of the ESCB in banking supervision, *Legal Aspects of the European System of Central Banks: Liber Amicorum Paolo Zamboni Garavelli*, European Central Bank, pp. 199-212.
- Smits, R., (2010), European Supervisors in the Credit Crisis: Issues of Competence and Competition, in Giovanoli, M. and D. Devos (editors), *International Monetary and Financial Law: The Global Crisis*, Oxford University Press,

- Oxford - New York, chapter 15, pp. 305-328.
- Smits, R., (2012), Legal traps facing the ECB, *Central Banking Journal*, 12 December.
- Stallechner, M., & Kolb, D. (2012). The European Financial Stability Facility (EFSF) and the European Stability Mechanism (ESM).
- Stephanou, C. A. and C. V. Gortsos, (2012), Containing the Sovereign Crisis: European and Greek Responses, ECEFIL Working Papers, No. 4, available at: http://www.ecefil.eu//UplFiles/wps/WORKING%20PAPER%20SERIES%202012_4.pdf.
- Stephanou, C. A., (2012), European Responses to the Sovereign Debt Crisis, in: Stephanou, C. A. and C. V. Gortsos: Containing the Sovereign Crisis: European and Greek Responses, ECEFIL Working Papers, No. 4, available at: http://www.ecefil.eu//UplFiles/wps/WORKING%20PAPER%20SERIES%202012_4.pdf, pp. 9-44.
- Straub, T. (2007). *Reasons for Frequent Failure in Mergers and Acquisitions – A Comparative Analysis*. Deutscher Universitäts Verlag, Wiesbaden
- Tallberg, J., (2008), Bargaining Power in the European Council*. *JCMS: Journal of Common Market Studies*, 46(3), 685-708.
- Tridimas, T., (2011), EU Financial Regulation: Federalization, Crisis Management, and Law Reform, in Craig, P. and G. de Búrca (2011, eds), *The Evolution of EU Law*, 2nd edition, Oxford University Press, Oxford, pp. 783-804.
- Van Rompuy, H. (2012), Towards a genuine economic and monetary union. European Council. Brüssel, 5.
- Veron, N., (2012a), The first step in Europe's banking union is

- difficult but achievable, Bruegel Improving Economic Policy, the Brussels-based think tank blog, 16 October.
- Veron, N., (2012b), Europe's single supervisory mechanism and the long journey towards banking union, Bruegel Policy Contribution, Issue 2012/16, October.
- Veron, N., (2013), A realistic bridge towards European banking union, Bruegel Policy Contribution, Issue 2013/09, June.
- Wallace, H., Pollack, M. A., & Young, A. R. (Eds.). (2015). Policy-making in the European Union. Oxford university press.
- Werts, J., & TMC Asser Institute, (2008), The European Council, London: John Harper Publishing.
- Wessels, W. (2012). The Maastricht Treaty and the European Council: The History of an Institutional Evolution. *Journal of European Integration*, 34(7), 753-767.
- Wiggins, R. Z., Tente, N., & Metrick, A. (2014). European Banking Union C: Cross-Border Resolution—Fortis Group. Yale Program on Financial Stability Case Study.
- Zavvos, G., (2013), Towards a European Banking Union: Legal and Policy Implications, Speech delivered at the 22nd Annual Hyman P. Minsky Conference “Building a Financial Structure for a More Stable and Equitable Economy” organized by the Levy Economics Institute of Bard College with support from the Ford Foundation, New York, 18 April.

Επίσημα έγγραφα

COM(2010)369 τελικό.

COM(2012) 280/3

COM(2012) 510/3, ενότητα 4.

COM(2012) 511/3

COM(2012) 512/3

EE L 125, 5.5.2001, σελ. 15-23.

Europa (2003), Πρωτόκολλο για το σύστημα κεντρικών τραπεζών, Ευρωπαϊκή Ένωση/EUR-Lex.

European Commission (2007): Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions: on a European agenda for culture in a globalizing world, Brussels, 10/5/2007, COM(2007) 242 final.

European Commission (2013). Commissioner Barnier welcomes trilogue agreement on the framework for bank recovery and resolution. Ανακτημένο από: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-1140_en.htm?locale=en [πρόσβαση 30-7-2015]

European Commission (2013a). Commissioner Barnier welcomes agreement between the European Parliament and Member States on Deposit Guarantee Schemes. Ανακτημένο από: http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-13-1176_en.htm [πρόσβαση 30-7-2015]

Απόφαση (ΕΚ) αριθμ. 427/2000 του Συμβουλίου, της 19ης Ιουνίου 2000, σύμφωνα με το άρθρο 122 παράγραφος 2 της συνθήκης για την υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος από την Ελλάδα από την 1η Ιανουαρίου 2001, ΕΕ L167 της 7.7.2000, σ. 19 έως 21..

Διάταξη παρ. 6 του άρθρου 127 της ΣΛΕΕ.

Ε.Ε., (2008), Έγγραφο SN 300/1/01 αναθ. 1, παράρτημα 1, σελ.

19.

Ε.Ε., (2008), Η συνθήκη της Λισσαβόνας:
http://europa.eu/lisbon_treaty/glance/better_life/index_el.htm τελευταία
ημερομηνία ανάκτησης: 9/6/2015

ΕΕ L 176, 27.6.2013, σελ. 1-338

ΕΕ L 287/29.10.2013, σελ. 5-14

ΕΕ L 287/29.10.2013, σελ. 63-89.

ΕΕ., (2013), Πως λειτουργεί η Ευρωπαϊκή Ένωση-Θεσμικά όργανα της ΕΕ,
Ανάκτηση από:
[http://www.gr2014parliament.eu/Portals/6/PDFFILES/NA0113090ELC_00
2.pdf](http://www.gr2014parliament.eu/Portals/6/PDFFILES/NA0113090ELC_002.pdf) [30-7-2015]

Εκτελεστικός Οργανισμός Καινοτομίας και Δικτύων Ανάκτηση από:
http://europa.eu/about-eu/agencies/index_el.htm. τελευταία ημερομηνία
[2015]

Ένα Σύνταγμα για την Ευρώπη : (2015) Ανάκτηση από:
http://europa.eu/scadplus/constitution/introduction_el.htm .
[2015]

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.(2015) Εισαγωγή στο Ευρωπαϊκό
Κοινοβούλιο, Ανάκτηση από:
<http://www.europarl.europa.eu/portal/el/> [30-7-2015]

Κανονισμός 1024/2013, άρθρα 20, 21, και 29, παρ. 2. Η
υποχρέωση λογοδοσίας της ΕΚΤ, σε σχέση με τα βασικά της
καθήκοντα, έχει κατοχυρωθεί με το άρθρο 284, παρ. 3, της
ΣΛΕΕ

Κανονισμός 1024/2013, άρθρα 4 και 5.

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 1.

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 19. Η θεσμική ανεξαρτησία της
ΕΚΤ, ως προς τα βασικά της καθήκοντα ως νομισματικής
αρχής, έχει κατοχυρωθεί με το άρθρο 130 της ΣΛΕΕ.

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 22-23.

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 24.

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 25.

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 26.

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 27

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 28

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 29, παρ. 1

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 3.

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 4, παρ. 2.

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 6, παρ. 4.

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 6, παρ. 5(β).

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 7.

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 8.

Κανονισμός 1024/2013, άρθρο 9-18.

Οδηγία 94/19/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (EE L 135, 31.5.1994, σελ. 5-14), όπως ισχύει μετά την τροποποίηση διατάξεών της με την Οδηγία 2009/14/EK (EE L 68, 13.3.2009, σελ. 3-7).

Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση EE C 191 της 29.7.1992, σ.1.

Συνθήκη της Νίκαιας Ανάκτηση από:
https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/el_nice.pdf. [2015]

Συνθήκη της Νίκαιας που τροποποιεί τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις Συνθήκες περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και ορισμένες συναφείς πράξεις EE C 80 της 10.3.2001, σ. 1.

Σύνοψη της Νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Ανάκτηση από:

http://europa.eu/legislation_summaries/index_el.htm [2015]